

Paulunê papia gêdêŋ lau ROM

Paulunê papia gêdêŋ lau Rom nec ŋac tau keto gebe êkêŋ puc lau tau gebe ŋasawa tenj acgom, go naêô lasê Rom gebe ênac gôlôac buŋa aŋga malacsêga tau kêsi. Enj gebe ênam mêtê lau buŋa tônêŋa êmoa e su, go naelom Spania ma êsêac sêpuc enj to nê kôm wakuc tonanj tônj. Go ŋam tenj gêwiŋ gebe êwa biŋ lau buŋa sêkêŋ gêwiŋ nanj ŋam sa kêtôm tau kêjalagac ma êiêŋ biŋ êsêac sêsa nêŋ lêŋ têtôm lau buŋa ŋanômanj. Mêtê tanj Paulu gêjam-gêjam nanj, enj keto gêc awê tomalagenj aŋga buku tau tonec.

Enj awa gêjac lau buŋa gôlôac Romŋa e su, go kêsôm enj taê gêjam êsêac kêsêp nê mec ŋalêlôm gêmoa ŋapanj nanj lasê gêdêŋ êsêac, gocgo keto ŋalôtêna, tanj kêdênanj papia tau kêsô ŋalabu gêja nanj, gebe “Ŋawae Ŋajam tonanj geoc Anôtô kêmasanj ŋamalacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtû lau gêdêŋŋa lasê. Gêgôm kêtu takêŋ gêwiŋŋagenj, tec kêtu lêŋ tau ŋam to ŋatêpôê” (1:17).

Go gêwa ŋamôkê tonanj kêkôc gêja mata têlêac. (1) Ŋamalac samob, lau Juda to lau samuc, sêsô sec ŋaŋaclai ŋalabu têtôm taunjenj, tec Anôtô êlic êsêac lau gêdêŋŋa atomanô. Anôtô gêlic lau têtû lau gêdêŋ ŋalêŋ tagenj gebe sêkêŋ êwiŋ Jesu Kilisi. (2) Go lau, tanj Anôtô gêlic êsêac têtû lau gêdêŋ kêtu Kilisiŋa su nanj, ac sêmbiŋ tauŋ tônj tamiŋ Kilisi tau e sêsa nêŋ lêŋ samob êtu wakuc amboac tonanjenj. Ŋac-kêkêŋ-gêwiŋwaga gê malô tau gêdêŋ Anôtô kêtu Kilisiŋa, tec Anôtônê Ŋalau kêgaboac enj

su anġa sec njanclai to ġemacanô tau ġewiŋ amboac tonanġen. Naç buŋa nê lêŋ kêtôm sêsi eŋ su anġa sec to ġemacġac. Paulu kêsôm Anôtônê Biŋsu to nê Njalau ġêjam ġôliŋ naç buŋa kêtu nê lêŋ samobŋa naŋ nabiŋ kêsêp môkêlatu tonec njai ġêwiŋ-ġêwiŋ. Anôtô gebe ênam njamalac pebenġ kêsî nabiŋ kêtu tôŋ ġêc, tec Aposolo kêpuc biŋ tau njam gebe Anôtô taê ġêjam kwananġen gebe ejon njamalac samobġen sêwê kainġ ênê moasiŋ êtu Jesu Kilisiŋa sêwiŋ. Paulu taê ġêjam kêtu tôŋ gebe lau Juda oc sêmbuc dêmôêŋ Jesu endenġ tôŋġen atom. (3) Go Paulu ġêwa lêŋ, taŋ ġêjac lau buŋa njawae naŋ, njam sa ġêc môkêlatu njamuŋa gebe tamoia dawinġ taunġ totêntac êwiŋ taunġen. Eŋ keto nabiŋ nġêdô kêpi tanam sakiŋ Anôtôŋa ma tasô ġôliŋwaga njalabu taŋenġ wamugenġa to tapuc nêŋ lau mêŋbaŋ tôŋŋa ma talênsôŋ lasitêwai atomŋa to tatoc taunġ sa êndêŋ-êndêŋŋa. Go ġêjac mata nê papia keto tau nê biŋ nġêdô e awa ġêoc Anôtô kêtu njamu.

Nadênaŋ

1. Paulu ġêjac m nê papia to kewake nġlôtêna sa 1:1-17
2. Njamalac ġêŋġôŋ jageo ġêjac Anôtô ênam eŋ kêsî njawae 1:18-3:20
3. Anôtô ġêjam njamalac kêsî nġlêŋ gebe têtû lau ġêdêŋ kêtû sêkêŋ ġêwiŋ Kilisi kêsî êsêac suŋa 3:21-4:25
4. Kilisi ġêbiŋ lau buŋa tôŋ sêsa nêŋ lêŋ kêtû wakuc 5:1-8:39
5. Anôtô ênam lau Israel kêsî nġlêŋ 9:1-11:36
6. Lêŋ taŋ ġêjac lau buŋa njawae naŋ 12:1-15:13
7. Paulu ġêjac mata nê papia to awa ġêjac nê lau nġêdô 15:14-16:27

Paulu gêjac m nê papia

¹ Kilisi Jesu nê sakinwaga aê, Paulu, tañ Anôtô kêkalem aê katu aposolo ma kêjaliñ aê sa gebe jasôm ênê ñawae ñajam lasê. ² Ñawae ñajam tau Anôtô gêjac mata kwanañ ma kêkêñ nê propete sêsôm lasê ma teto gêc buku dabuñ. ³ Biñ tau kêpi ênê Latu, aêacnêñ Apômtau Jesu Kilisi, tañ kêtú ñamalac mênkêsa ança Dawidnê wakucnêñ. ⁴ Ma Anôtô gêñu eñ gêdi sa ança ñacmatênên, tec kêwaka eñ sa tonçlaigeñ gebe eñ kêtú ênê Latu, tañ gêwê kain Ñalau êñgôm aêac tatu dabuñ. ⁵ Anôtô kêkêñ eñ kêmoasin aê to kêkêñ sakin aposoloña gelom aê, gebe jawê lau samuc samob sêkêñ êwiñ to tañeñ wamu êtu ênê ñaêña. ⁶ Lau samuc tau nêñ ñagêdô amac, tañ Anôtô kêkalem amac atu Jesu Kilisi nê gêñ awiñ.

⁷ Amboac tonañ aê jato êndên amac samob, tañ Anôtô têtac gêwiñ amac to kêkalem amac atu ênê lau ança Rom nañ.

Tameñi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêñ moasin to biñmalô êndên amac êwac.

Paulu gêjam dançe Anôtô kêtú gôlôac Romña

⁸ Ma ñoc biñ ñamataña tau tonec gebe Aê gajam dançe ñoc Anôtô kêtú amac samobña gajam Jesu Kilisi lanô gebe lau nomña pebeñ sêñô amac akêñ gêwiñ ñawae. ⁹ Anôtô tañ gajam sakin eñ tonç ñalêlôm samucgeñ kasôm Latunê ñawae ñajam lasê nañ, kêtú ñoc gêwa-aê-sawaga ma kêjala kêtú tôn gebe aê taêc gêjam amac geden tóngeñ tec gamoa ¹⁰ ma kateñ mec kêtú amacña ñapañ. Aê kateñ mec kêtú biñ tonecña gebe Anôtô êlôc sa acgom ma êmoasin aê gebe jandên amac jawacmañ.

11 Binjanô, aê gajam aoc su amac nanô, gebe jalic amac ma jakêñ moasin ñalauña ñagêdô êndêñ amac êwac, gebe êpuc amac tôñ. 12 Aê gabe amboac tonec gebe amacnêm akêñ gêwiñ ênam aê sa ma aêñoc kakêñ gêwiñ ênam amac sa, ec tapuc tauñ tôñ ña nêñ takêñ gêwiñ elom tau. 13 O lasitêwac, aê gabe jansa bin auc êndêñ amac atom. Aê kamasan bin kêtú dim taêsam su gebe jandêñ amac jawac, mago bin kêkô aê auc e mêngêdêñ galoc. Aê jawac gebe janam kôm e jatap nanô sa anga amacnêm êwiñ amboac katap sa anga lau samuc ñagêdô nêñ. 14 Kôm tonec gêjac aê ñawae gebe janam sakin lau Helen to lau samuc ma lau tokauc to lau kaucmê. 15 Amboac tonan ñoc ñalêlôm kêkac aê gebe jasôm ñawae ñajam lasê êndêñ amac anga Rom êwiñ.

Ñawae ñajam ñañaclai

16 Aê majoc kêtú ñawae ñajamña atom, gebe Anôtônê ñaclai, tan ênam lau sêkêñ gêwiñña samob kêsí nan, Juda sêmun, go lau samuc amboac tonanñ. 17 Gebe Ñawae Ñajam tonan geoc Anôtônê binêdêñ ñam lasê gebe anga takêñ gêwiñ êndêñ takêñ êwiñ, kêtôm teto gêc gebe “Ñacgêdêñ êngôn mata jali êtu kêkêñ gêwiñña.”

Namalac samob nêñ keso

18 Anôtônê têtac ñandan geoc tau lasê anga undambê mênkêpi ñamalacnêñ dedec Anôtônã to sec samob. Ñamalac sêkônij bin nanô tôñ ña nêñ geo. 19 Anôtô têtac ñandan gêdêñ êsêac, gebe gêñ ñagêdô, tan kêwaka eñ sa nan, tec gêc awê gêdêñ êsêac, gebe Anôtô tau kêkêñ kêtú awê gêdêñ êsêac su. 20 Anôtônê ñam kêsíñ tau, mago lau, tan sêjala gêñ, nan Anôtô kêkêñ nan, sêjala ênê ñaclai tenñenña to

ênê ñawasi Anôtôña. Gêdên tañ enj kêkênj undambê to nom nanj, e mênjgêdênj galoc gênj tonanj kêtú awê gêdênj êsêac sêlic. Êsêac tec sêpa taunj ma sêsôm gebe Aêac ajam kauc enj nec, oc sênjgôm têtôm atom.

²¹ Êsêac sêjala Anôtôgac, mago tetoc enj sa kêtôm enj Anôtô atom ma sêjam danje atom. Êsêac taênj gêjam binj meloc-meloc gêbôc nênj kauc e ñakesec gajam nênj ñalêlôm auc. ²² Seboc êsêac lau tokauc, mago êsêac lau meloc. ²³ Êsêac sêjam Anôtô tenjenj nê ñawasi ôkwi ma sêkênj ñakatu gênj mêtê-mêtêña, tañ ñalanô kêtôm ñamalac to moc ma bôc to gênj kêgalabña nanj, gêjô su.

²⁴ Kêtu ñamalacnênj kauc gêbôc tonanña Anôtô gêwi êsêac sinj gêdênj nênj têtac ñakalac e sêgôm gênj môpña ma sêjainj taunj e ôlinj kêtú sec. ²⁵ Êsêac sêjam Anôtônê binjanô ôkwi ña binjdananj ma tetoc gênj, tañ Anôtô kêkênj nanj, sa to sêjam sakinj gêdênj gênj tonê ñai ma sêwi Anôtô, tañ kêkênj gênj samob nanj sinj. Aêac talanem enj endenj tônjenj. Binjanô.

²⁶ Kêtu binj tonanña Anôtô gêwi êsêac sinj sêsêp ñakalac melocña sêja. Êsêacnênj lauo sêjam lênj lauo to ñacña ôkwi ma sêsa lênj keso. ²⁷ Ma ñacwaga amboac tonanj. Êsêac sêwi lênj lauo to ñacña sinj ma têtac ñakalac gêdênj taunj ñawaô. Ñacwaga sêgôm gênj têtac ñakalacña gêdênj taunj, tec têtap nênj geo ñagêjô sa kêpi taunj.

²⁸ Êsêac dedec gebe sêjala Anôtô, tec Anôtô gêwi êsêac sinj dêdênj kauc meloc e sêgôm gênj, tañ kêtôm gebe ñamalac sênjgôm atomña nanj. ²⁹ Gênj geo samob gêjam êsêac auc samucjenj, sec, geo, lênj sêsec. Binj tonec gêlôc gêc êsêacnênj ñalêlôm gebe

Têntac sec, sêjac ñamalac êndu, sêsôm taun, sêsau taun ma sêgôm lau waenj kêtû sec. Êsêac sêsac lau, ³⁰ sêgôlinj biñ kêpi lau, sêkêñ kisa gêdêñ Anôtô, sêsôm biñ alôb-alôb, sêkianj taun sa, tetoc taun sa ña awensunj kapôênj. Êsêac têtap sec ñalêñ wakuc sa to tañenpêc gêdêñ teneñi to tamenj. ³¹ Êsêacnêñ kauc masi to sêsap biñ, tañ sêjac mata nanj tulu. Êsêac têtac gêwiñ lau to taênj labu lau atom. ³² Anôtônê biñsu gêwa sa gebe lau samob, tañ sêgôm gêñ amboac tonan, oc sêmac êndu. Êsêac sêjalagac, mago sêgôm gêñ tau sêmoa. Ma gêñ tonanjenj atom, sêlic lau, tañ sêgôm sec tau sêwiñ êsêac nanj, ñajam amboac tonanjenj.

2

Anôtô kêmêtôc biñ jagêdêñgenj

¹ Ojae, amac lau, tañ amêtôc launêñ biñ nanj, oc ansa taôm auc amboac ondoc. Amac embe amêtôc lau ñagêdô nêñ biñ, go am u taôm êwiñ, gebe biñ, tañ amêtôc nanj, amac taôm agôm awiñgac. ² Aêac tajalagac gebe Anôtônê metôc êtap êsêac, tañ sêgôm gêñ tonan ñai nanj, sa biññanôgenj. ³ Ma amac lau, tañ amêtôc lau kêtû gêñ tonan ñainja, mago taôm agôm nanj, taêm gêjam amboac ondoc. Amac oc aêc Anôtônê mêtôc su me masi. ⁴ Anôtô enj têtac wapôm to kêpuc tau tôñ ma gê biñ tôñ. Ma amac alic gêñ samob tonan ñai sec me. Anôtônê têtac wapôm gebe êwê amac anam taôm ôkwi. Biñ tonan amac ajala me masi. ⁵ Amac atoc taôm sa ma ajam nêñ ñalêlôm ôkwi atom, tec êndêñ bêc Anôtô eoc nê têtac ñandanj to mêtôc êndêñgenjña lasêña nanj, amac oc akalem ênê têtac ñandanj êpi

taôm. ⁶ Anôtô oc êkêñ ñagêjô êndêñ ñamalac samob êndêñ-êndêñgeñ êtôm nêñ kolen, tañ sêjam nañ. ⁷ Lau tañ sêjam kolen ñajam totêntac kêpa sugen ma taên kêka ñawasi to waen ñajam ma sêmoa tengeñ nañ, Anôtô êkêñ êsêac sêngôn mater jali tengeñ. ⁸ Ma lau, tañ taên gêjam taun waengeñ to tañenpêc gêdêñ biñjanô, mago tañen wamu gêdêñ gêñ geo nañ, Anôtônê têtac ñandañ to têtac kêbôli auc gêdêñ êsêac. ⁹ Gêñwapac to ñandañ êpi ñamalac samob, tañ sêgôm sec nañ. Juda oc têtap sa êmun, ma lau samuc amboac tonan. ¹⁰ Ñawasi to waen ñajam ma biñmalô êndêñ lau samob, tañ sêgôm nêñ gêñ ñajam nañ. Juda oc têtap sa êmun, ma lau samuc amboac tonan, ¹¹ gebe Anôtô kêpuc lau ten ñam atom, gêlic samob kêtôm taungeñ.

¹² Ñamalac samob, tañ sêjam kauc biñsu ma sêgôm sec nañ, biñsu oc êtiñ êsêac su atom, taun sênaña, ma êsêac samob, tañ sêñô biñsugac, mago sêgôm sec nañ, Anôtô oc êmêtôc êsêac êtôm biñsu tau tonan, ¹³ gebe lau, tañ sêñô biñsu ñaômagen nañ, Anôtô êlic êsêac amboac lau gêdêñ atom. Lau tañ sêgôm ñanô kêsa nangeñ, tec têtû lau gêdêñ. ¹⁴ Lau samuc têtap biñsu sa atom. Mago taun embe sêngôm gêñ, tañ biñsu kêjatu nañ, ñanô êsa, go êsêac, tañ têtap biñsu sa atom nañ, sêkêñ taun nêñ lêñ ñagôlin gêwê êsêac kêtu taun nêñ biñsu. ¹⁵ Êsêacnêñ lêñ gêwa sa gebe Anôtô keto biñsu ñakôm kêsêp êsêacnêñ ñalêlôm. Ma êsêacnêñ awa ñalêlômña gêwa biñ tonan sa gêwiñ gebe nêñ taên gêjam kêmêtôc êsêac to kêpuc êsêac tôñ gêwiñ. ¹⁶ Biñ tonan ñai oc êtu awê êndêñ bêc, tañ Anôtô êkêñ Jesu Kilisi êmêtôc ñamalacnêñ biñ kêsiñ taunña nañ, êtôm ñoc ñawae

ņajam, taņ kasôm lasê naņ.

Lau Juda to Mosenê biņsu

¹⁷ Aôm kôsam taôm gebe Juda to taêm kêka biņsu ma kôlanem taôm Anôtôņa. ¹⁸ Aôm kôjala Anôtônê biņ ma biņsu gêwa nêm kauc sa e kôjala gêņ gêdêņ to gêņ keso. ¹⁹ Aôm kôsaê taôm gebe kôtu matenpecnêņ ņac-êwê-êsêacwaga to lau, taņ sêmoa ņakesec naņ, nêņ ņawê, ²⁰ kôtu lau kauc gêbôc nêņ jaomwaga to ņapalê ņasec-ņasec nêņ kêdôņwaga, taņ gôlic biņsu kêtu kauc to biņņanô ņamôkê gêdêņ aôm. ²¹ Amboac ondoc kôdôņ lau ņagêdô, mago kôdôņ taôm atom. Aôm gôjam mêtê gebe tanam geņgeņ atom, mago taôm gôjam geņgeņ me masi. ²² Aôm kôsôm gebe danġôm gêņ mockaiņo to mockaiņņa atom, mago aôm taôm gôgôm gêņ tau me masi. Aôm gôlic sakiņ gwamņa gebe gêņ sec, mago taôm kôjaņgo gêlôņ su aņga gwam ņalôm me masi. ²³ Aôm kôlanem taôm biņsuņa, mago kôgêli biņsu tau tec gôwê Anôtô auc me masi. ²⁴ Biņ tonaņ kêtôm biņ, taņ teto gec gebe “Lau samuc sêsôm biņ alôb-alôb kêpi Anôtônê ņaê kêtu amacņa.”

²⁵ Aôm embe ômansaņ biņsu, go sêsa aômņa ênam aôm sa. Embe ôņgêli biņsu, go sêsa aôm suņa êtôm sêsa aôm atom. ²⁶ Ma ņac samuc teņ embe ejop biņsu ņajatu, go Anôtô êlic ņac samuc tau êtôm ņac, taņ sêsa eņ naņ. ²⁷ Ma ņac, taņ sêsa eņ atom, mago gêgôm biņsu ņanô kêsa naņ, oc êmêtôc aôm. Êtu agenņa. Gebe aôm kôtap biņsu ņabuku sa to sêsa aôm, mago kôgêli biņsu. ²⁸ ņac taņ sêlic eņ ôli dêmôênagen gebe Juda naņ, eņ Juda ņanô atom. Ma ņac, taņ sêsa eņ ôligen naņ, sêsa eņ ņanô atom. ²⁹ Mago Juda ņanô tau nec eņ ņac, taņ nê ņalêlôm

kêsap Judanêḡ mêtê tôḡ. Ma ḡac, taḡ sêsa eḡ ḡanô naḡ, sêsa eḡ tonê ḡalêîômḡeḡ. Kôm tonanḡ ḡêjac biḡsu, taḡ teto ḡêc naḡ, ḡawae atom, ḡêjac ḡalau Dabuḡ ḡawae. ḡac tau tonanḡ nê wae ḡam kêsêp ḡamalacḡa atom, kêsêp Anôtôḡḡageḡ.

3

¹ Amboac ondoc, lau Juda oc têtap moasiḡ sa êlêlêc lau samuc su me masi. Me sêsa launḡa tau naḡ ḡanô amboac ondoc. ² Op, moasiḡ to ḡanô tokaiḡ-tokaiḡ taêsam. Moasiḡ ḡamataḡa tonec gebe Anôtô kêkêḡ nê mêtê ḡêdêḡ êsêac. ³ ḡagêdô embe sêkêḡ êwiḡ atom, go amboac ondoc. Êsêacnêḡ sêkêḡ ḡêwiḡ atomḡa oc enseḡ Anôtônê lêḡ ḡaḡêḡ su me. ⁴ Masigoc. ḡamalac samob dansaḡtêna. Anôtô taugēḡ eḡ ḡac biḡḡanôḡa kêtôm teto ḡêc gebe “Nêḡ biḡ êwaka aôm sa gebe kôsôm jagêdêḡ, ma lau embe sêmêtôc aôm, naḡ oc ôku êsêac tulu.” ⁵ Aêacnêḡ biḡ geo embe êwaka Anôtônê biḡḡêdêḡ sa, naḡ tasôm asageḡ. Ma Anôtô embe êjac nê têtac ḡandaḡ sa, oc êḡḡôm eso me masi. Biḡ tonanḡ kasôm kêtôm ḡamalacnêḡ kaucḡoc. ⁶ Masigoc. Anôtô embe enseḡ tau amboac tonanḡ, oc êmêtôc ḡamalac samob nêḡ biḡ êtu katô amboac ondoc. ⁷ Ma amboac ondoc. ḡoc biḡdansaḡ embe êwaka Anôtônê biḡḡanô sa e ênê ḡawasi êsa êlêlêc su, naḡ eḡ oc êmêtôc aê amboac ḡac sec teḡ me. ⁸ Embe amboac tonanḡ, go tasôm biḡ alôb-alôb gebe “Daḡḡôm secmaḡ, gebe sec ênam ḡanô ḡajamôḡ.” Tasôm amboac tonanḡ me. Lau ḡagêdô sêḡḡliḡ biḡ kêpi aêac ma sêsôm gebe aêac asôm ḡalô tau tonanḡ. Lau tonanḡ oc sêḡdac nêḡ mêtôc naêḡdêḡgeḡ.

Nac gêdêḡ tenḡ gêmoa atom

⁹ Amboac ondoc, aêac Juda atap moasiḡ ḡajam sa êlêlêc su me. Masianô. Aêac asôm sugac gebe Juda to lau samuc samob sêsô sec ḡaḡaclai ḡalabu,

¹⁰ kêtôm teto gêc gebe

“Nac gêdêḡ tenḡ gêmoa atomanô.

¹¹ Nac tokauc tenḡ gêmoa atom,

ma ḡac gesom Anôtôḡa tenḡ gêmoa atom.

¹² Samob sêkac tauḡ su e têtû sec samobgac.

Nac têtac wapômḡa tenḡ gêmoa atom, masi samucgêḡ.

¹³ Êsêacnêḡ awêḡsuḡ kêtôm sêawa gêḡa.

Imbeleḡ geno-geno biḡdansaiḡ e ḡawasi laḡgwageḡ.

Gêdôḡôlic kêsabaḡ moac ḡamalac auc.

¹⁴ Awêḡsuḡ kêḡuc boa ḡawaô ma biḡ ḡaclai gêḡjam auc.

¹⁵ Sêlêtigerḡ gebe sêkêc dec siḡ.

¹⁶ Êsêacnêḡ lêḡ kepeḡ senseḡ gêḡ popocḡa ḡawaô to sêḡgôm launêḡ ḡalêlôm ḡawapac êsaḡa,

¹⁷ ma sêjam kauc lêḡ sê wamaḡa.

¹⁸ Êsêac sêkô Anôtô laḡônêm, mago têtêc eḡ atom.”

¹⁹ Aêac tajala gebe biḡ samob, tauḡ biḡsu kêsôm naḡ, kêkanôḡ êsêac, tauḡ sêmoa biḡsu ḡalabu naḡ. Biḡsu êmbôc êsêac awêḡ auc ma ḡamalac samob sêjala nêḡ keso, tauḡ sêgôm gêdêḡ Anôtô naḡ, gebe

²⁰ Anôtô kêmasaḡ ḡamalac samob nêḡ biḡ e gêlic êsêac têtû lau gêdêḡ kêtû ḡamalac sêgôm biḡsu ḡanô kêsaḡa nec atom. Biḡsu ḡakoleḡ tageḡ tonec gebe êtôc aêacnêḡ sec ênêc awêḡgeḡ êndêḡ aêac.

Takêḡ êwiḡ Kilisiḡa gêḡjam aêac kêsi

²¹ Galoc lêḡ tec Anôtô kêsa gebe êmansaḡ ḡamalacnêḡ biḡ e êlic êsêac têtû lau gêdêḡ, mêḡgeoc

tau lasê. Geoc tau lasê kêpi biñsu ñalêñ atom. Mose tau nê biñsu to propete sêwa biñ tau sa. ²² Anôtô kêmasañ ñamalacnêñ biñ e gêlic êsêac têtú lau gêdêñ nanñ gêgôm kêtú sêkêñ gêwiñ Jesu Kilisiña. Êsêac samob, tanñ sêkêñ gêwiñ Kilisi nanñ, têtáp moasin tonañ sa kêtômgen, ²³ gebe ñamalac pebenñ sêgôm sec tec sêjac jaê Anôtônê ñawasi. ²⁴ Mago Anôtô kêmoasin êsêac to kêmasañ êsêacnêñ biñ e gêlic êsêac têtú lau gêdêñ ñaômagenñ, gêgôm kêtú Kilisi Jesu kêsi êsêac suña. ²⁵ Anôtô tau kékêñ Kilisi kêtú da wamaña gebe ênê dec ensenñ lau, tanñ sêkêñ gêwiñ enñ nanñ, nêñ sec su. Biñ tonañ gêwa Anôtô kêmasañ ñamalacnêñ biñ e gêlic êsêac têtú lau gêdêñ ñalêñ sa. Gêdêñ têtú gêmurña Anôtô gê ñamalacnêñ biñ têtú ma gêwi nêñ sec ñabinñ sinñ gêcña. ²⁶ Mago galoc Anôtô gebe êwaka lêtú kêmasañ ñamalacnêñ biñña sa, ec tajala gebe enñ ñac gêdêñ ma kêmasañ lau, tanñ sêkêñ gêwiñ Jesu nanñ, nêñ biñ e gêlic êsêac têtú lau gêdêñ.

²⁷ Ma aêacnêñ waenñ tau gêc ondóc. Waenñ tau gêbacnêgac. Biñsu amboac ondóc gesenñ su. Biñsu tanñ kêjatu aêac gebe tanam kolenñ me. Masianô. Biñ takêñ gêwiñña. ²⁸ Aêac tajala biñ tonéc kêtú têtú gebe Anôtô kêmasañ ñamalacnêñ biñ e gêlic êsêac têtú lau gêdêñ kêtú sêkêñ gêwiññagenñ, kêtú sêjam biñsu ñakolenña nec atom. ²⁹ Anôtô kêtú Juda taungenñ nêñ Anôtô me. Enñ kêtú lau samuc nêñ Anôtô gêwiñ atom me. Aec, lau samuc nêñ gêwiñgoc. ³⁰ Anôtô tagenñ, tec êmansañ Judanêñ biñ e êlic êsêac têtú lau gêdêñ êtu sêkêñ gêwiñña ma êmansañ lau samuc nêñ êtu sêkêñ gêwiñña amboac tonanñgenñ. ³¹ Amboac tonañ aêac dasenñ biñsu su

kêtu takêñ gêwiñña me. Masigoc, aêac tatoc biñsu sagenj.

4

Abraham kêtú ñadônj

¹ Amboac tonanj aêac tasôm asagenj êpi aêac abenji Abraham. Ênê biñ amboac ondóc. ² Anôtô embe êlic Abraham êtu ñac gêdêñj êtu gêjam kolenj ñajamña, go Abrahamné wae êsa. Mago Anôtô gêlic amboac tonanj atom. ³ Biñ tanj teto gêc nanj, kêsôm amboac ondóc. Kêsôm gebe “Abraham kêkêñj gêwiñ Anôtô, tec gêlic enj ñac gêdêñj.” ⁴ Ñac tanj gêjam kôm nanj, nê ñaôli kêtú moasiñj gêdêñj enj atom, kêtú ênê kôm ñagêjô. ⁵ Ñac tanj gêjam kôm atom, mago kêkêñj gêwiñ Anôtô gebe kêmasanj lau sec nêñj e gêlic êsêac têtú lau gêdêñj nanj, Anôtô oc êmansanj ñac tonanj nê biñ êtu nê kêkêñj gêwiñña. ⁶ Biñ tau kêtôm Dawid kêsôm gêdêñj tanj awa gêóc ñac, nanj Anôtô kêmasanj ênê biñ e gêlic enj kêtú ñac gêdêñj kêtú ênê kolenj gêdêñj tenña atom gebe ⁷ “Aê aoc êóc lau, tanj Anôtô kêsuc nêñj geo ôkwi to kêgêduc nêñj sec auc nanj.

⁸ Aê aoc êóc ñac, tanj Apômtau taê gêjam ênê sec kêtiam atom nanj.”

⁹ Amboac ondóc, Dawid awa gêóc lau nec kêkanônj lau tanj sêsa êsêac nanjenj, me kêkanônj lau samuc gêwiñj. Aêac tasôm sugac gebe Abraham kêkêñj gêwiñj Anôtô, tec gêlic enj ñac gêdêñj. ¹⁰ Gêdêñj ondóc biñ tonanj kêsa. Gêdêñj tanj sêsa enj su nanj, me gêdêñj tanj sêsa enj atomgenj nanj. Biñ tau kêsa gêdêñj tanj sêsa enj atomgenj nanj. ¹¹ Sêsa Abraham atomgenj, mago Anôtô kêmasanj ênê biñ kêtú kêkêñj

gêwiñña. Go sêsa enj kêtü biñ tau tonañ ñabelo. Tec enj kêtü lau samuc samob, tañ sêkêñ gêwiñ nañ tamenji. Sêsa êsêac atom, mago sêkêñ gêwiñ Anôtô, tec kêmasañ êsêacnêñ biñ e gêlic êsêac têtü lau gêdêñ. ¹² Enj kêtü êsêac, tañ sêsa êsêac nañ, tamenji amboac tonañ. Mago enj kêtü êsêac tamenji kêtü sêsa êsêacñagenj atom, kêtü sêsêlêñ sêpuc aêac tamenji Abraham wêña ma sêkêñ gêwiñ kêtôm enj kêkêñ gêwiñ gêdêñ tañ sêsa enj atomgenj nañ.

Takêñ êwiñ, go tatap moasiñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ, ñanô sa

¹³ Anôtô gêjac mata gêdêñ Abraham to nê wakuc gebe nom samuc tau êtu nêñ gêñlênsêñ. Enj gêjac mata biñ tonañ kêtü Abraham gêgôm biñsu ñanô kêsaña nec atom, gêjac mata kêtü gêlic enj ñacgêdêñ kêtü kêkêñ gêwiñña. ¹⁴ Embe lau, tañ sêngôm biñsu ñanô êsa nañ, sêwê kainj gêñlênsêñ, go biñ takêñ gêwiñña ñanô masi, ma biñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ, ê su. ¹⁵ Aêac talicgac gebe biñsu kêkalem Anôtônê têtac ñandañ. Ma biñsu embe masi, go biñ tañgêli biñsuña masi amboac tonañgenj.

¹⁶ Kêtü tonañña biñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ, ñam kêsêp launêñ sêkêñ gêwiñ, gebe sêjala gebe Anôtô êkêñ nê moasiñ ñaômagenj êndêñ Abrahamnê wakuc samob, êndêñ êsêac, tañ sêgôm biñsu ñanô kêsa nañgenj atom, êndêñ êsêac, tañ sêkêñ gêwiñ têtôm Abraham nañ, amboac tonañgenj. Gebe Abraham kêtü aêac samob tamenji ¹⁷ amboac teto gêc gebe “Aê kakêñ aôm kêtü tentenlatu taêsam tamenji.” Abraham kêkêñ gêwiñ Anôtô, tañ gêñu ñacmatê matenj jali kêsa to kêkalem gêñ, tañ gêc atom nañ, gebe mênêsa. ¹⁸ Abraham kêkêñ mata

gêñ, tañ kêtôm gebe takêñ maten atomña nan, ma kêkêñ gêwiñ gebe êtu tentenlatu taêsam tamenji êtôm biñdêm lanğwa kêsôm gebe “Aômnêm wakuc têtü taêsam têtôm tônê.” ¹⁹ Abraham kêjala gebe né jala amboac 100 ma kêjala tau gebe ôli kêtü mêtê su, ma Saranê têm êkôc ñapalêña gêbacnê amboac tonanğen, mago Abraham kêkêñ gêwiñ kêtü golon atom. ²⁰ Anôtô gêjac mata biñ amboac tonan, mago Abraham têtac lulu to kêkêñ gêwiñ kwalec atom. En kêkêñ gêwiñ kêpuc en têtñ ñajana ma gêgôm Anôtônê ñawasi kêsä. ²¹ En kêjala tonanôğen gebe Anôtô kêtôm gebe êngôm biñ, tañ gêjac mata nan, ñanô êsa. ²² Kêtü tonanña tec “Anôtô gêlic en gêwê kain biñgêdên.” ²³ Nalô “Anôtô gêlic en gêwê kain biñgêdên” nan, teto kêtü Abraham taugenña atom. ²⁴ Teto gêc kêtü aêacña gêwiñ. Aêac embe takêñ êwiñ Anôtô, tañ gêñu aêacnên Apômtau Jesu anğa ñacmatênên sa nan, en oc êlic aêac lau gêdên amboac tonanğen. ²⁵ En kêkêñ Jesu gêmac êndü kêtü tagêli biñsuña ma gêñu en sa gebe êmansañ aêacnên biñ êndên Anôtô.

5

Anôtô kêmasañ aêacnên biñ ñanano

¹ Anôtô kêmasañ aêacnên biñ e gêlic aêac tatu lau gêdên kêtü takêñ gêwiñña, tec gê wama aêac kêtü aêacnên Apômtau Jesu Kilisña. ² Aêac takêñ gêwiñ, tec ñac tau gêlêc katam su ma tamoa moasin ñalêlôm to takêñ maten tawê kain Anôtônê ñawasin toôlin kêpigen. ³ Mago tonanğen atom. Aêac ôlin kêpi kêtü gêñwapacña amboac tonanğen, gebe tajala gêñwapac tau kêkêñ aêac daôc wapac

totêntac kêpa sugen. ⁴ Daôc gêñwapac totêntac kêpa sugen kékêñ aêac tatu lau ñañêñ. Tatu lau ñañêñ, tec takêñ maten gêñ, tañ gêc nêñña. ⁵ Takêñ maten oc êñgôm aêac majen êsa atom, gebe Anôtô kékêñ nê Ñalau Dabun gêdêñ aêac, tec kékêc nê têtac gêwin ñanô kêsêp aêacnêñ ñalêlôm.

⁶ Gêdêñ tañ aêac tamoa tonêñ palêpalagen ñañ, Kilisi gêmac êndu gêdêñ ñanoc kêtú lau dedec Anôtôña. ⁷ Ñamalac ten oc êmac êndu êtu ñac gêdêñ tenña atom. Moae lau tagen-tagen oc sêmac êndu êtu ñac ñajamña. ⁸ Mago Kilisi gêmac êndu kêtú aêacña gêdêñ tañ tamoa tosecgen. Biñ tonañ gêwa Anôtônê têtac gêwin aêacña sa. ⁹ Kilisinê dec kêmasañ aêacnêñ biñ gêdêñ Anôtô, tec Kilisi oc ênam aêac kêsi êndêñ Anôtônê têtac ñandan amboac tonanjen. ¹⁰ Aêac tatu Anôtônê ñacjo, mago en gê wama aêac kêtú Latu gêmac ênduña. Galoc gê wama aêac su ma Latu tau gêmoa mata jali, tec oc ênam aêac kêsi êlêlêc su ñêñgen. ¹¹ Mago biñ tonanjen atom. Aêac ôliñ kêpi Anôtôña kêtú aêacnêñ Apômtau Jesu Kilisi gê wama aêac gêdêñ Anôtôña.

Adam agêc Kilisi

¹² Sec gêmêñ nom kêtú ñamalac tagen nê secña. Ma gêmacanô tau mêngeô lasê kêtú sec tauña. Gêmac tau gelom-gelom e kêtap ñamalac samob sa, gebe samob sêgôm secgac. ¹³ Biñsu mênkêsa atomgen ma sec gêc nom kwananjen. Mago biñsu embe masi, oc sec ñadôn masi amboac tonañ, tec sêsôm ñabiñ atom. ¹⁴ Mago gêmacanô tau gêjam gôliñ ñamalac samob, tañ sêmoa Adam agêc Mose nêñ têm ñasawa ñañ. Êsêac sêgôm sec kêtôm Adam

kêgêli biñsu nec atom, mago gêmacanô tau gêjam gôliñ êsêac amboac tonanğen. Adam tau kêtü ñac, tañ oc êmêñña nan, nê dôñ.

¹⁵ Mago Anôtônê moasiñ ma Adam kêgêli biñsu kêtôm tau atom. Taêsam sêmac êndü kêtü ñac tagen kêgêli biñsuña, mago Anôtônê moasiñ to ñamalac tagen Jesu Kilisi nê moasiñ, tañ lau taêsam sêkôc aômagen nan, kapôên kêlêlêc su. ¹⁶ Ma moasiñ, tañ Anôtô kêkêñ ñaômagen nan, to sec, tañ ñac tagen gêgôm nan, keso tau. Ñac tagen gêgôm sec, tec mêtôc gesen eñ. Mago moasiñ tau kêmasañ lau sêgêli biñsu ñabiñ taêsam kêtü solop. ¹⁷ Biññanô, ñac tagen kêgêli biñ ma kêtü ñac tagen tonanña gêmacanô gêjam gôliñ gêñ samob. Mago ñac tagen tonec, Jesu Kilisi, nê kôm ñanô kêlêlêc su. Lau samob, tañ sêkôc moasiñ tolêlôm-tolêlôm to êsêac, tañ Anôtô kêmasañ êsêacnêñ biñ e gêlic êsêac têtü lau gêdên nan, oc sênam gôliñ sêngôn mater jali êtu ñac tagen Jesu Kilisiña.

¹⁸ Amboac tonan, ñac tagen kêgêli biñ, tec gesen ñamalac samob su, ma ñac tagen gêjam kôm gêdên, tec Anôtô kêmasañ ñamalac samob nêñ biñ e sêngôn mater jali. ¹⁹ Ñac tagen nê tañapêc gêgôm lau taêsam têtü sec. Ma ñac tagen nê taña wamu kêmasañ lau taêsam nêñ biñ e Anôtô gêlic êsêac têtü lau gêdên.

²⁰ Biñsu tau mênğêô lasê gebe êngôm lau sêngêli biñsu ênam sêga. Mago gêdên tañ sec gêjam sêga nan, Anôtônê moasiñ tañ kêtöp kêtü kapôên kêlêlêc su. ²¹ Amboac tonan sec gêjam gôliñ kepen gêmacanôğen, ma Anôtônê moasiñ gêjam gôliñ kepen danğôn mater jali tenğenña kêtü Anôtô

kêmasañ aêacnêñ biñ tatu lau gêdêñ kêtû aêacnêñ Apômtau Jesu Kilisiña.

6

Aêac tamac êndu dawin Kilisi

¹ Ma galoc tasôm biñ amboac ondoc. Tasôm gebe Tamoã sec ñalêlômman, gebe moasin tau ênam sêga me. ² Masigoc, amboac tonañ atom. Aêac dawî sec sin nan kêtôm tamac êndu su, tec tasêlêñ tamoã sec ñalêlôm êtiam amboac ondoc. ³ Amac ajala biñ tonañ atom me. Aêac samob, tan busangu gêbin aêac tôñ tamin Kilisi Jesu nan, busangu gêbin aêac tôñ tamin en gêmac êndu amboac tonañ. ⁴ Gêdêñ tan talin sanu nan, Anôtô kêsun aêac dawin Kilisi gebe tawê kain en gêmac êndu. Ma Tamanê ñawasi gêñu Kilisi sa anga ñacmatênêñ, tec aêac tasa nêñ lêñ tamoã maten jali wakuc amboac tonanjen.

⁵ Aêac tamac êndu dawin Kilisi tatôm en gêmac êndu, tec oc dandi sa dawin en tatôm en gêdi sa amboac tonanjen. ⁶ Biñ tonec aêac tajalagac gebe aêacnêñ ñalêlôm lanwa kêpi kakesotau gêwin Kilisi, gebe ensen ôlin ñasec tau su ma tatu sec tau ñasakinwaga êtiam atom. ⁷ Gebe ñac, tan gêmac êndu su nan, gêmac kêgaboac en su anga sec ñañac lai. ⁸ Aêac embe tamac êndu dawin Kilisi, go takên êwin gebe dangôn maten jali dawin en amboac tonanjen. ⁹ Aêac tajala gebe Anôtô gêñu Kilisi sa anga ñacmatênêñ, tec oc êmac êndu êtiam atomanô. Gêmacanô tau oc ênam gôlin en êtiam atom. ¹⁰ En gêmac êndu tonañ gêmac êndu kêtû dim tagen ma gesen sec ñañac lai su. En mata jali, tec gêngôn mata jali kêtû Anôtôña. ¹¹ Ma amac amboac tonañ, alic

taôm amboac awi sec siŋ su kêtôm amac êndu. Ma Kilisi Jesu gêbiŋ amac tôŋ aŋgôŋ matem jali kêtû Anôtôŋa.

¹² Amboac tonaŋ sec ênam gôliŋ amac ôlim, taŋ êmac êndu naŋ, e taŋem wamu têtmac ŋakalac ôlimŋa nec êtiam atom. ¹³ Akêŋ ôlim ŋagêŋlêlôm êndêŋ sec êtu geo ŋalaukasap atom. Akêŋ taôm êndêŋ Anôtô êtôm ŋac, taŋ mata jali kêsa ma akêŋ ôlim ŋagêŋlêlôm êndêŋ Anôtô êtu biŋgêdêŋ ŋalaukasap, ¹⁴ gebe sec ênam gôliŋ amac êtiam atom, gebe amoa biŋsu ŋalabu atom, amoa Anôtônê moasiŋ ŋalabu.

Aêac tatu biŋgêdeŋ ŋasakiŋwaga

¹⁵ Ma galoc amboac ondoci. Aêac tamoa biŋsu ŋalabu atom, tamoa moasiŋ ŋalabu, tec daŋgôm sec tamoa me. Masigoc, amboac tonaŋ atom. ¹⁶ Amac ajalagac, amac embe akêŋ taôm anam sakiŋ ŋac teŋ ma taŋem wamu eŋ, go atu ŋac, taŋ taŋem wamu eŋ naŋ, nê sakiŋwaga. Embe atu sec ŋasakiŋwaga, go anaŋa ma embe atu taŋa wamu ŋasakiŋwaga, go Anôtô êmansaŋ amacnêm biŋ. ¹⁷ Mago tanam daŋge Anôtô, gebe gêmunŋeŋ amac atu sec ŋasakiŋwaga, mago galoc têdôŋ mêtê gêdêŋ amac, tec taŋem wamu biŋŋanô tonêm ŋalêlôm samucgeŋ. ¹⁸ Kilisi kêgaboac amac su aŋga sec ŋaŋaclai, tec ajam sakiŋ biŋgêdêŋ. ¹⁹ Aê jasôm ŋoc biŋ amboac ŋamalac sêsôm nêŋ acgom, gebe amac ŋamalac palê-palê. Gêmunŋeŋ amac akêŋ ôlim ŋagêŋlêlôm kêtû gêŋ ŋatêmui to geo ŋasakiŋwaga. Ma galoc akêŋ ôlim ŋagêŋlêlôm kêtû biŋgedêŋ ŋasakiŋwaga, tec asa Anôtônê launêŋ lêŋ.

²⁰ Gêdêŋ taŋ atu sec ŋasakiŋwaga naŋ, amac asô biŋgêdêŋ ŋalabu atom. ²¹ Ma amac atap

sakin tonan, tañ galoc gêgôm amac majem kêsanañ, ñañanô sa amboac ondoc. Ñanô tonec gebe gêmacanô tau. ²² Mago galoc tec Anôtô kêgaboac amac su anğa sec ñañaclai ma atu ênê sakinwaga. Sakin tonan ñañanô gebe asa Anôtônê launêñ lêñ e êtu ñamu anğôn matem jali tenğen. ²³ Sec ñaôli tau tonec gebe gêmacanô. Ma Anôtônê moasin tau tonec gebe aêacnêñ Apômtau Kilisi Jesu gêbin aêac tøn danğôn maten jali tenğen.

7

Awê to ñac sêjam tauñ kêtü ñadônğôn

¹ O lasitêwaac, aê galic amac ajala biñsu ñam, tec ñoc biñ tonec êndên amac gebe Biñsu gêjam gôlin ñamalac kêtôm nêñ têm, tañ sêmoa maten jali anğa nom nanğen. ² Awê ten embe ênam ñac, go biñsu êmbin êsêagêc tøn sêpi tagen e ñac tau êmac êndu. Ñac tau embe êmac êndu su, go biñsu, tañ gêbin êsêagêc tøn nan êmbacnê. ³ Amboac tonan awê tau nê akwen embe êmoa ma ênam ñac ten, oc êngôm bin sêjam tauñña popoc. Mago nê akwen embe êmac êndu, go biñsu êmbin êsêagêc tøn êtiam atom. Ma awê tau embe ênam ñac ten, oc êngôm bin sêjam tauñña popoc atom.

⁴ O ñoc lasitêwaac, amacnêm bin amboac tonan. Amac awi biñsu sin kêtôm amac êndu su, gebe atu Kilisinê ôli awin, tec atu ñac, tañ Anôtô gêñu en sa anğa ñacmatênên nan, nê gêngac, gebe tanam ñanô ñajam êtu Anôtônğa. ⁵ Gêdên tañ taên gêjam tauñ ôlinğen tamoanañ, biñsu kêjali sec ñagên têntac kalacña sa, mênğêjam kôm anğa ôlin ñagênlêlôm samob e kôm tau ñañanô gebe gêmacanô tau. ⁶ Ma

galoc biñsu, tañ gêbiñ aêac tôñ nan, gêbacnê ma tamac êndu, tec dawî gêñ, tañ gêsô aêac tôñ nan sinj. Tec galoc tanam sakîñ têndanğuc lêñ langwa, tañ teto gêc biñsu nan, êtiam atom, tanam sakîñ têndanğuc Njalaunê lêñ wakuc.

Biñsu to sec ñabiñ wapac

⁷ Ma oc tasôm biñ amboac ondoc. Biñsu tau oc gêñ sec me. Masigoc, amboac tonan atom. Biñsu embe êtôc sec êndên aê atom, oc jajala sec atom. Biñsu kêsôm gebe “Matam katu atom.” Embe ênac jao biñ tonan atom, oc jajala biñ matoc katunja atom. ⁸ Sec tau gesom lêñ êjali têtac kalacña sa anğa ñoc ñalêlôm, tec kêtap sa gêc biñsu ñajao to ñajatu ñalêlôm. Embe biñsu masi, oc sec tau êtu gêñ matê. ⁹ Gêdên tañ gajam kauc biñsu nan, gamoa matoc jali e biñsu ñajao mênğêô lasê, tec sec tau mata jali kêsa ma aê gamac êndu. ¹⁰ Ma biñsu ñajatu, tañ gebe êkên aê janğôn matoc jali nan, kêkên aê gêmac êndu. ¹¹ Gebe sec tau gesom lêñ e kêtap sa gêc biñsu ñajao to jatu ñalêlôm, tec kêtîm aê e biñsu tau gêjac aê êndu. ¹² Amboac tonan biñsu tau gêñ dabun, ma biñsu ñajatu to jao gêñ dabun to gêdên ma ñajam amboac tonan.

¹³ Ma amboac ondoc, gêñ ñajam tonec kêkên aê gamac êndu me. Masianô, amboac tonan atom. Sec tau gêgôm. Sec tau kêtî awê ñalên gêjam gêñ ñajam lanô mênğkêkên aê gêmac êndu. Lêñ tonan gêwa sa gebe biñsu ñajatu to jao kêkên sec gêjam sêga. ¹⁴ Aêac tajala gebe biñsu ñam kêsêp Njalau. Mago aê ñamalac nomña, tec sec kêkônîñ aê e gajam sakîñ sec tau. ¹⁵ Aê gajam kauc gêñ, tañ gagôm nan, gebe gêñ, tañ têtac gêwiñ gabe janğômña nan,

gagôm atom. Mago gêñ, tañ têtac gedec gabe jañgôm atomña nañ, tec gagôm. ¹⁶ Embe jañgôm gêñ, tañ têtac gedec nañ, go êwa sa êndêñ aê gebe biñsu tau ñajam. ¹⁷ Amboac tonañ, tec aê tauc gagôm gêñ tonañ atom, sec tañ gêc ñoc ñalêlôm nañ, tec gêgôm. ¹⁸ Aê ñamalac ñaôma tonec kajala taucgac gebe gêñ ñajam teñ gêc ñoc ñalêlôm langwa tonec atom. Aê têtac gêwiñ gebe jamansañ gêñ ñajam, mago katôm gebe jañgôm ñajam tau ñanô êsaña atom. ¹⁹ Gebe gêñ ñajam, tañ têtac gêwiñ gabe jañgômña nañ, tec gagôm atom, mago sec, tañ têtac gedec gabe jañgôm atom ña nañ, tec gagôm. ²⁰ Aê embe jañgôm gêñ, tañ têtac gedec nañ, go aê tauc jañgôm gêñ tau êtiam atom. Sec tañ gêc ñoc ñalêlôm nañ, tec gêgôm.

²¹ Amboac tonañ aê katap ñagôliñ tonec sa gebe Gabe jañgôm gêñ ñajam, mago sec kêsap aê tøy tec gesen. ²² Aê têtac gêwiñ Anôtônê biñsu ñanôgeñ gêc ñoc ñalêlôm, ²³ mago aê kêsaê tauc gebe biñsu teñ gêc ñoc ôlic ñagêñlêlôm. Biñsu tonañ gêjac siñ gêdêñ biñsu, tañ gêc ñoc kauclêlôm nañ, e gêsô aê tôñ kasô sec ñabiñsu, tañ gêc ñoc ôlic ñagêñlêlôm nañ ñalabu. ²⁴ Ijoc aêma, asa êjanço aê su ança ôlic togêmac tonec. ²⁵ Aê gajam dançe Anôtô kêtú aêacnêñ Apômtau Jesu Kilisiña. Amboac tonañ kasôm biñ tonec gebe Ñoc kauc tec gajam sakiñ gêdêñ Anôtônê biñsu, ma ñoc ñalêlôm langwa tec gajam sakiñ gêdêñ sec ñabiñsu.

8

Tasa nêñ lêñ to Nalaugen

1 Amboac tonan lau, tan Kilisi Jesu gêbinj êsêac tôñ nan, têtap mêtôc enseñ êsêac suña sa atom, 2 gebe Nalau, tan kékênj aêac danğonj maten jali kêtû Kilisi Jesuñan nan, nê binjsu tec kégaboac aêac su anğa sec to tamac êndu ñabinjsu. 3 Kôm tan nêñ ñalêlôm lanğwa kékô auc e binjsu gêgôm kêtôm atom nan, Anôtô gêgôm. Enj kêmêtôc sec, tan gêc ñalêlôm lanğwa nan, e gesen su gêjaña gebe kêsakiñ tau Latu toôli nomña kêtôm ñamalac ôlinj tosec nan, gebe enseñ sec su. 4 Enj gêgôm gêñ tonan gebe tasa nêñ lêñ tandanğuc ñalêlôm lanğwa atom, tandanğuc Nalaugenj e tanenj wamu êndên binjsu ñajatu gêdênj ênam aêac aucgenj. 5 Gebe êsêac, tan sêsêlênj kêtôm nêñ ñalêlôm lanğwa gêwê êsêacña nan, taênj gêjam gêñ ñalêlôm lanğwaña. Ma êsêac, tan sêsêlênj kêtôm Nalau gêwê êsêacña nan, taênj gêjam gêñ Nalauña. 6 Embe taênj ênam gêñ ñalêlôm lanğwaña, oc tamac êndu. Embe taênj ênam gêñ Nalauña, oc danğonj maten jali tobinjalôgenj. 7 Nac tenj embe taê ênam gêñ ñalêlôm lanğwaña, oc êtu Anôtônê ñacjo, gebe enj kêsô Anôtônê binjsu ñalabu atom, tau embe têtac êkac enj gebe naêsô ñalabu, oc êngôm êtôm atom. 8 Êsêac tan sêsêlênj kêtôm nêñ ñalêlôm lanğwa gêwê êsêac nan, oc kêtôm gebe ênac Anôtô mataanô ñajam atom.

9 Mago amac asêlênj kêtôm ñalêlôm lanğwa gêwê amac nec atom, asêlênj kêtôm ñalau gêwê amac. Anôtônê Nalau embe êngonj amacnêm ñalêlôm binñanôgenj, oc binj amboac tonan. Nac tenj embe êkôc Kilisinê Nalau sa atom, oc êtu Kilisinê gêñ atom. 10 Ma Kilisi embe êmoa nêm ñalêlôm, go ôlim êtu gêñ matê êtu secña, ma ñalau êkênj amac

anğôñ matem jali êtu Anôtô kêmasañ amacnêm biñ e gêlic amac atu lau gêdêñña. ¹¹ Anôtô gêñu Jesu anğa ñacmatênêñ sa. Ênê Ñalau embe êngôñ amacnêm ñalêlôm, go Anôtô, tañ gêñu Kilisi anğa ñacmatênêñ sa nañ, êngôm amac ôlim, tañ kêtü mêtê nañ, mata jali êsa amboac tonanğen. En kêkêñ nê Ñalau gêngôñ amacnêm ñalêlôm gebe ênam kôm tau.

¹² O lasitêwaac, amboac tonanğ sakinğ teñ gêjac aêac ñawae tec gêc. Tagenğ tanam sakinğ êtôm nêñ ñalêlôm lanğwa êkac aêacña nec atom. ¹³ Embe asêlêñ êtôm ñalêlôm lanğwa êwê amac, oc amac êndu. Mago Ñalau embe êwê amac e ôlim ñalêñ êtu gêñ mêtê, oc êkêñ amac anğôñ matem jali. ¹⁴ Gebe lau samob, tañ Anôtônê Ñalau gêwê êsêac nañ, têtü Anôtônê latui. ¹⁵ Ñalau tañ amac akôc sa nañ, kêkêñ amac atu sakinğwaga e atêc taôm kêtiam nec atom. Ñalau tañ amac akôc sa nañ, kêkêñ amac atu Anôtônê latui. Ñalau tau kêpuc aêac tônğ, tec tamôêc gebe “Tamemai, o Tamemai.” ¹⁶ Ñalau tau tonanğ tec gêwa sa mênğêwiñ aêacnêñ ñalau gebe Aêac tatu Anôtônê ñapalêgac. ¹⁷ Embe tatu Anôtônê ñapalê, go tawê kainğ ênê gêñlênsê. Embe tawê kainğ Anôtônê gêñlênsê, go tawê kainğ Kilisinê dawinğ amboac tonanğen, gebe aêac embe daôc ñandanğ dawinğ Kilisi, oc tatap ñawasi sa dawinğ en amboac tonanğ.

Ñawasi tañ mênğêsa nañ

¹⁸ Aê taêc gêjam gebe Aêac embe tanam dôñ gêñwapac, tañ galoc gêgôm aêac nañ, êpi ñawasi, tañ malôgenğ oc mênğeoc tau lasê êndêñ aêac nañ, oc talic gêñwapac tau gebe ec saunğ. ¹⁹ Gêñ samob, tañ Anôtô kêkêñ nañ, sêkêñ matenğ to têtü gwsaê

ņanoc Anôtô eoc latui lasêņa. ²⁰ Gêņ samob, taņ Anôtô kêkêņ naņ, ņalêņ gêc gebe oc sêņaņa. Tauņ taêņ gêjam lêņ tau atom, Anôtô kêkêņ êsêac sêsô lêņ tonañ ņalabu, gebe sêkêņ maten bin tonec gebe ²¹ Anôtô êņgamboac gêņ samob, taņ eņ kêkêņ naņ, su aņga sakiņ sêņaņaņa ma sêmoa nêņ lêtêgeņ sêwê kain Anôtônê ņapalênêņ ņawasi. ²² Aêac tajalagac gebe gêņ samob, taņ Anôtô kêkêņ naņ, sêmoa jageo to têtañ ņanô e mêngêdêņ galoc kêtôm awê ņapalê kêtun eņ. ²³ Mago bin tonañgeņ atom. Aêac tauņ tamoa jageo to tatan gêc lêlômgeņ ma tatu gwasae noc tatu Anôtônê latui to noc Anôtô êņgamboac aêac su aņga tauņ ôliņņa. Aêac takôc ņalau sa kêtu gêņ tonañ ņakamaclauņ. ²⁴ Anôtô kêsi aêac su, tec takêņ maten ņanô tau. Mago aêac embe talic gêņ, taņ takêņ maten naņ, ņanô su, oc takêņ maten gêņ tau êtiam atom. Asa êkêņ mata gêņ, taņ gêlic gêc naņ. ²⁵ Mago embe takêņ maten gêņ, taņ talic ņanô atom naņ, oc daôņ ņañêņgeņ tamoa.

²⁶ Ma ņalau tau mênkêpuc aêacnêņ palê-palê tôņ amboac tonañ. Aêac tajam kauc taten gêņ êndêņ Anôtô naêndêņgeņņa. Mago ņalau tau keten gêjô aêac su ņaawa kain teņ kêtôm tasôm naêtôm atom. ²⁷ Mago Anôtô, taņ gêbi ņamalacnêņ ņalêlôm lêtêņ naņ, kêjala bin, taņ ņalau taê gêjam naņ, gebe ņalau keten gêjô Anôtônê lau su kêtôm Anôtô tau taê gêjam.

²⁸ Aêac tajalagac gebe Anôtô gêjam gôliņ gêņ samob gebe gêņ tau êmoasiņ êsêac, taņ têtac gêwiņ eņ naņ êtômgeņ. Anôtô kêjaliņ êsêac sa kwanañgeņ tec kêkalem êsêac. ²⁹ Gebe eņ kêjala êsêacgac ma kêjaliņ êsêac sa kwanañgeņ gebe têtôm eņ Latunê

katu, gebe Latu êtu lasii taêsam nêj ñacsêga. ³⁰ Ma lau, tañ Anôtô kêkalem êsêac nañ, enj kêjalij êsêac sa kwananjen amboac tonañ. Ma lau, tañ enj kêkalem êsêac nañ, kêmasañ êsêacnêj biñ e gêlic êsêac têtú lau gêdêj. Go êsêac, tañ kêmasañ nêj biñ su nañ, kêkêj nê ñawasi gêdêj êsêac amboac tonañ.

Anôtô têtac gêwiñ aêac kêtú Kilisi Jesuñ

³¹ Aêac oc tasôm biñ amboac ondóc êjô biñ samob tonañ ñai. Anôtô embe êwiñ aêac, oc asa enseñ aêac su. ³² Ñac tau taê walô tau nê Latu atom, kêkêj enj kêtú da kêtú aêac samobña. Enj kêkêj Latu gêdêj aêac, tec oc êkêj gêj ñagêdô samob gebe êmoasiñ aêacña atom me. ³³ Asa oc êngôlij biñ êpi lau, tañ Anôtô kêjalij êsêac sa nañ. Anôtô tau kêmasañ êsêacnêj biñ sugac. ³⁴ Asa oc êmêtôc êsêac e enseñ êsêac su. Masigoc. Kilisi Jesu, tañ gêmac êndu ma gêdi sa kêtiam nañ, jagêngôj Anôtônê anôña ma keteñ Anôtô gêjô aêac su. ³⁵ Asa oc êkac aêac su anja Kilisinê têtac gêwiñ aêacña. Gêñwapac me tamoa naeo me lau sêjanda aêacña me mo êjô aêacña me tapô lêna ñakwê to gêj ñagêdôña me êndambij gêj ñaclai enseñ aêac suña me siñ. Gêj tonañ ñai oc êkac aêac su me masi. ³⁶ Biñ tañ teto gêc nañ, gêwa biñ tau sa gebe
“Sêjaiñ aêac kêtôm bêcgenj kêtú aômña,
ma sêgôm aêac atôm domba, tañ sebe sêmbucña
nañ.”

³⁷ Mago aêac taku gêñwapac samob tonañ ñai tulu gebe ñac, tañ têtac gêwiñ aêac nañ, kêpuc aêac tøj.

³⁸ Tonec aê kajala kêtú tøj gebe Tamac êndu me danjôj maten jali, anjela me ñaclai, biñ galocña me biñ ñamuña me gêj ñajaña teñ, ³⁹ gêj Iólôcña me gêj

elonja me gêj nomja teŋ kêtôm atom gebe êkac aêac su anja Anôtônê têtac gêwiŋ, taŋ ŋam kêsêp aêacnêj Apômtau Kilisi Jesu naŋ.

9

Anôtô to nê lau Israel nêj biŋ

¹ Aê katu Kilisinê ŋac, tec kasau atom, kasôm biŋŋanôgeŋ. Nôc awa ŋalêlômja, taŋ Nalau Dabuŋ gêjam gôliŋ naŋ, gêwa sa amboac tonan gebe kasau atom. ² Aê gaôc wapac ŋanô to ŋandan kêtuj nôc ŋalêlôm ŋapan kêtu teoci to lasici, taŋ ma ŋam nomja kêsêp tagen naŋja. ³ Aê tauc gabe Anôtô êpuc boa aê jamoa jaêc Kilisi êtu êsêacja. ⁴ Êsêac lau Israelgoc. Êsêac Anôtônê latui to sêwê kainj ênê ŋawasi. Anôtô kêmoatiŋ nê poac to kêkêj nê biŋsu gêdêj êsêac. Eŋ kêkêj sakinj omja ma gêjac mata biŋ to biŋ gêdêj êsêac. ⁵ Êsêac sêsa anja abenjinêj ma Kilisinê ŋam nomja kêsêp êsêacgeŋ. Talanem eŋ, taŋ Anôtô ŋanô kêlêlêc gêj samob su naŋ, endenj tŋngeŋ. Biŋŋanô.

⁶ Aê jasôm tonec gebe Anôtônê biŋ kêsêlô nec atom, gebe lau samob, taŋ nêj ŋam kêsêp Israel naŋ, Israel ŋanô êsêac atom. ⁷ Ma Abrahamnê wakuc samob têtû ênê ŋ apalê ŋanô atom amboac tonan. Anôtô kêsôm gêdêj Abraham gebe “Nêm wakuc ŋanô oc sêsa anja Isaknêgeŋ.” ⁸ Biŋ tonan ŋam amboac tonec gebe Njapalê taŋ tenenji sêkôc êsêac ŋalêj ŋamalacja naŋ, Anôtônê ŋapalê ŋanô êsêac atom, mago ŋapalê, taŋ tenenji sêkôc êsêac kêtû Anôtô gêjac mata êsêacja nanjen, tec têtû Abrahamnê wakuc ŋanô. ⁹ Biŋ taŋ Anôtô gêjac

mata nan, tonec gebe “Ëndênj ñanoc amboac tonec aê oc jamu jamênj êtiam ma Sara êkôc latu tenj.”

¹⁰ Mago tonanjenj atom. Rebekanê binj kêtôm tonanjenj. ¹¹ Aêac abenji Isak gêjam enj e gêmoa tenj. ¹² Enj kêtôm ôlinjbôm atomgenj ma êsêagêc sêgôm gênj ñajam me sec tenj atom tagenj, ma Anôtô kêsôm gêdênj Rebeka gebe “Ñacsêga oc ênam sakinj ñac saunjenj.” Binj tonanjenj gêwa sa gebe Anôtô gebe êngôm binj, tanjenj tau taê kêka nanjenj, ñanô êsa ma êjalinj ñac tenj sa êtu ênê kolej ñajamña atom, êtu kêkalem enjñageq. ¹³ Kêtôm binj, tanjenj teto gêc nanjenj gebe “Aê têtac gêwiñ Jakob ma têtac gedec Esau.”

¹⁴ Galoc oc tasôm binj amboac ondod. Anôtô kêsa lênj geo me. Masigoc, amboac tonanjenj atom. ¹⁵ Enj kêsôm gêdênj Mose gebe “Aê taêc walô ñac, tanjenj gabe taêc walô enjenj nanjenj, to taêc labu ñac, tanjenj gabe taêc labu enjenj nanjenj.” ¹⁶ Amboac tonanjenj Anôtô kêjalinj aêac sa, ñam kêsêp aêacnênj taênj gêjam to nênj lênj atom, kêsêp Anôtônê taê walôñagenjenj. ¹⁷ Teto binjenj gêc gebe Anôtô kêsôm gêdênj Parao gebe “Aê kakênj aôm kôtu kinjenj gebe jawa ñoc ñaclai sa êpi aôm e ñoc ñaê ñawae êsa êtôm nom samucgenjenj êna.” ¹⁸ Amboac tonanjenj Anôtô embe têtac tenjenj, go taê walô lau ma embe têtac tenjenj, oc êngôm launênjenj ñalêlôm ñadani êsa.

Anôtônê têtac ñandanjenj to nê taê walô

¹⁹ Talic, go ôsôm binjenj tonec gebe “Embe amboac tonanjenj, go Anôtô êmbu aêac êtu asagenjenja. Asa êtôm gebe ensenjenj ênê binjenj, tanjenj taê gêjam kêtû tôjenj nanjenj.” ²⁰ Aôm asa tec otoc taôm sa ma ôjô Anôtônê binjenj amboac tonanjenj. Ku tenjenj oc êsôm êndênjenj awê kêpac ku taunjenja gebe “Aôm kôpac aê lanjôc amboac tonec kêtû asagenjenja,” oc êsôm me. ²¹ Awê-kêlêsob-kuwagao

nañ kêtû nomku tau ñatauo atom me. Enj kêtôm gebe êkôc nomlêsoûb tagen ma êngôm ñamakenj êtu ku tolanô gên ñajam êsêpña ma ñamakenj êtu ku ñaôma gên sec êsêpña. ²² Anôtô amboac tonan. Enj gebe êtôc nê têtac ñandanj ênêc awê ma gebe êwa nê ñaclai sa. Mago enj gê êsêac, tanj têtac ñandanj kêpi êsêac gebe ensenj êsêac su nan, nênj binj tôj. ²³ Ma enj gebe êwa nê ñawasi tolêlôm-tolêlôm sa amboac tonan. Ewa sa êpi lau, tanj taê walô to kêmasanj êsêac kwananjenj gebe sêwê kainj ênê ñawasi. ²⁴ Enj ñêkalem aêac anja lau Juda nênj tonjagenj atom, kêkalem aêac anja lau samuc nênj tôñña gêwinj amboac tonanjenj. ²⁵ Binj tonan enj kêsôm gêc Hoseanê buku gebe

“Aê oc jakalem lau, tanj têtû aêñoc atom nan,
gebe têtû ñoc lau,
ma êsêac, tanj têtac gêwinj êsêac atom nan,
têtû ñoc gên têtac êwinj ñanôña.

²⁶ Ma anja gamênj, tanj Anôtô kêsôm gêdênj êsêac gebe

‘Aêñoc lau amac atom’ nan,
oc sêsam êsêac gebe ‘Anôtô mata jali nê latui.’ ”

²⁷ Jesaia gêmôêc kêpi Israel gebe

“Israel latui embe taêsam ñanô têtôm ganjac gwêcña,
nan Anôtô oc ênam ñagêdôgenj sa,

²⁸ gebe Apômtau oc ênac dabinj nê binj

ma êngôm ñanô êsa anja nom ñagamênj samob êkajagenj”

²⁹ Binj tonan kêtôm binj, tanj Jesaia kêsôm kwananjenj gebe

“Lau sinj undambêña nênj Apômtau embe endec aêacnênj ñawê ñagêdô sêmoa atom,

oc tatôm Sodom to sêlic aêac amboac Gomora.”

Lau Israel to ηawae ηajam ηabinj

³⁰ Aêac oc tasôm binj ondoc. Tasôm tonec gebe Anôtô kêmasanj lau samuc, taη sêsôm lêη sêmansanj binj êndêη Anôtôηa atom nanj, nêη binj e gêlic êsêac têtû lau gêdêη kêtû sêkêη gêwiηηa. ³¹ Ma Israel, taη têdaguc biηsu gebe sêmansanj nêη binj êndêη Anôtô nanj, têtap biηsu ηanô sa atom. ³² Têtap sa atom nanj ηam kêsêp asageη. Êsêac sêkêη gêwiη atom, êsêac taêη kêka taunj nêη koleηgeη. Êsêac dêdiη enkaiη kêpi poc dêndiη enkaiη êpiηa, ³³ kêtôm teto gêc gebe “Alic acgom, aê jatoc poc teη lau dêndiη enkaiη êpiηa

to pocsêga teη êηgôm lau têtac êmbôli aucηa naêηgôη Sion.

Ma ηac, taη kêkêη gêwiη poc tonanj, oc ênaηa, atom.”

10

¹ O lasitêwaac, aê taêc kêka tonoc ηalêlôm samucgeη ma kateη mec gêdêη Anôtô kêtû êsêacηa gebe ênam êsêac kêsi. ² Aê gabe jawa êsêacnêη binj sa gebe sêgôm Anôtônê binj topalêgeη, mago sêgôm tokauc atom. ³ Êsêac sêjam kauc Anôtônê lêη êmansanj ηamalacnêη biηηa, tec sêsôm taunj nêη lêη ma sêsô Anôtônê lêη êmansanj êsêacnêη biηηa ηalabu atom. ⁴ ηam gebe Biηsu mêηgêjac pep gêdêη Kilisi, gebe Anôtô taugenj tec êmansanj lau, taη sêkêη gêwiη nanj, nêη binj.

Anôtô gebe ênam ηamalac samob kêsi

⁵ Mose keto gebe biηsu kêtôm gebe êmansanj ηamalacnêη binj êndêη Anôtô ma kêsôm gebe “ηac

tañ êngôm ñanô êsa nañ, oc êngôñ mata jali.” ⁶ Mago ñac, tañ Anôtô kêmasañ ênê biñ nañ, kêtù kêkêñ gêwiñña nañ, êsôm ênêc nê ñalêlômgeñ gebe “Asa oc êpi undambê ana,” nec atom. Biñ tonañ ñam gebe êkôc Kilisi êsêp nom êmêñ. ⁷ Me êsôm tonec gebe “Asa oc asêp lamboam êna,” nec atom. Biñ tonañ ñam gebe êkôc Kilisi anğa ñacmatênêñ êpi êmêñ. ⁸ Biñ tau amboac tonec gebe “Anôtônê biñ wacgêc aôm ñagala, gêc aôm awamsuñ to nêñ ñalêlôm.” Biñ takêñ gêwiñña tau tonañ, tec tajam mêtê kêpi. ⁹ Embe awamsuñ ôsôm Jesu lasê gebe eñ Apômtau, ma embe nêñ ñalêlôm ôkêñ êwiñ gebe Anôtô gêñu eñ sa anğa ñacmatênêñ, nañ Anôtô oc ênam aôm kêsi. ¹⁰ Embe nêñ ñalêlôm takêñ êwiñ, go Anôtô êmansañ aêacnêñ biñ e êlic aêac tatu lau gêdêñ. Embe awensuñ tasôm biñ lasê, go Anôtô ênam aêac kêsi. ¹¹ Teto biñ gêc gebe “Ñac tañ kêkêñ gêwiñ eñ nañ, oc ênaña atom.” ¹² Juda to lau samuc têtôm taunğeñ. Êsêac samob nêñ Apômtau tageñ. Eñ ñac tolêlôm kêtôm gebe êmoasiñ lau samob, nañ awenğêjac eñ nañ, ¹³ gebe “Apômtau ênam lau samob, tañ awenğêjac ênê ñaê nañ kêsi.”

¹⁴ Lau embe sêkêñ êwiñ ñac tau atom, oc awenğêjac eñ amboac ondoc. Embe sêñô ênê biñ atom, oc sêkêñ êwiñ amboac ondoc. Embe sênam mêtê êsêac atom, ma oc sêñô amboac ondoc. ¹⁵ Ma Anôtô embe êsakiñ jaeñwaga atom, oc sênam mêtê amboac ondoc. Kêtôm teto gêc gebe “Op, lau tañ sêsôm ñawae ñajam lasê nañ, eñkaiñ ñakicsêa ñajamanô.” ¹⁶ Mago samob sêñô ñawae ñajam tau ma sêkôc sa atom gebe Jesaia kêsôm gebe “O Apômtau, asa kêkêñ gêwiñ jaeñ, tañ aêac akêñ nañ.”

17 Amboac tonañ takêñ gêwiñ ñam kêsêp tañô jaen. Tañô jaen ñam kêsêp sêsôm Kilisinê biñ lasê.

18 Ma gabe jatu kênac gebe Êsêac sêñô ñawae ñajam atom me. Masi, sêñôgac, gebe teto gêc gebe “Awen ñaonda kêsa gêjam nom ñagamêñ samob auc, ma êsêacnêñ biñ gelom-gelom e gêdêñ nom ñamadiñ.”

19 Jatu kênac êtiam gebe Israel oc sêjala me masi. Sêjalagac. Andañen Mose kêsôm gebe “Aê jakêñ amac anam lêmun êsêac, tañ têtù laum teñ atom tageñ, ma jangôm amac têtac êmbôli auc êndêñ lau-kauc-masiwaga nañ.”

20 Ma Jesaia kêsôm gêc awêgen gebe “Lau tañ sêsôm aê atom nañ, têtap aê sa, ma gaoc tauc lasê gêdêñ êsêac, tañ têtù kênac aê atom nañ.”

21 Go kêsôm tonec kêpi Israel gebe “Gajac kajo lau tañenpêc to awen olaboa kêtôm bêcgen elê mê.”

11

Anôtô taê walô lau Israel

1 Ma galoc jatu kênac acgom gebe Anôtô oc kêtiñ nê lau su me masi. Masigoc, amboac tonañ atom. Aê tauc nec Israel teñ ança Abrahamnê ñawê ma Benjamminnê gôlôac. 2 Anôtô kêtiñ nê lau, tañ kêjaliñ êsêac sa kwananjen nañ, su atom. Amac ajala biñ, tañ teto kêpi Elia nañ, me masi. Eñ gêbu Israel gêdêñ Anôtô ma kêsôm gebe 3 “O Apômtau, êsêac sêjac nê propete êndu ma sesen aôm nê altar su e gêjac aê taucgen sa, ma galoc dêdib aê sêmoa sebe sênac aê êndu amboac tonanjen.” 4 Ma

Anôtônê biñ ondoc gêjô Elia awa. Biñ tonec gebe “Aê kajaliñ ñoc lau 7,000 sa tec sêmoa, lau tonañ sêpôn aenñduc gêdêñ Bal atom.” ⁵ Ma têm galocña ñabiñ kêtôm tonañ. Lau ñagêdô gacgeñ sêmoa, nañ kêtôm Anôtô kêjaliñ êsêac sa kêtû nê taê walô êsêacña. ⁶ Anôtô embe taê walô êsêac, go nêñ kolen ênam êsêac sa êtiam atom. Kolen embe ênam êsêac sa, go ênê moasiñ tau êtu moasiñ ñanô atom.

⁷ Ma galoc amboac ondoc. Gêñ tañ Israel sêsôm nañ, têtap sa atom. Lau tañ Anôtô kêjaliñ êsêac sa nañ, taungeñ tec têtap sa, ma êsêac ñagêdô nêñ ñalêlôm ñajaña kêsa. ⁸ Kêtôm biñ, tañ teto gêc nañ gebe

“Anôtô gêgôm êsêacnêñ kauc ñawapac kêsa e matenânô sêlic gêñ atom to tañesun sêñô biñ atom, tec sêmoa ñapan e mêngeñ galoc.”

⁹ Ma Dawid kêsôm gebe

“Êsêacnêñ moasiñ sêniñña êtu nêñ lakô to nêñ uc ma êtu nêñ lip ênac êsêacña to nêñ ñagêjô sec.

¹⁰ Ôkêñ êsêac matenânô êtu kanuc e sêlic gamên atom, ma dêmôênêtêkwa êwa lip enden tòngeñ.”

Anôtô gêjam lau samuc kêsi

¹¹ Amboac tonañ jatu kênac acgom. Êsêac dêdiñ enkain gebe sêu taun sênañaña me. Masigoc, amboac tonañ atom. Êsêac sêgêli biñ, tec kêtû moasiñ gêjam lau samuc kêsi. Biñ tonañ epen lau Israel nêñ ñalêlôm e sênam lêmun lau samuc. ¹² Êsêac sêgêli biñ, tec kêtû moasiñ gêdêñ lau nomña samob, ma êsêac têtôm Anôtônê mêtê atom, tec kêtû moasiñ

gêdêñ lau samuc. Ma embe êsêac tomalagen sêmansañ Anôtônê biñ, oc moasiñ êlêlêc su ñêñgen êndêñ ñamalac samob.

¹³ Aê jasôm ñoc biñ êndêñ amac lau samuc gebe Aê tec katu lau samuc ñêñ jaenwaga ma jalambin ñoc sakiñ tonañ gebe ñajamanô. ¹⁴ Aê taêc kêka gebe jakêñ ñoc lau sênam lêmun amac e janam esêacnêñ ñagêdô kêsi. ¹⁵ Anôtô kêtin êsêac su, tec gê wama ñamalac nomña samob. Ma Anôtô embe êkôc êsêac sa, oc êtôm ñacmatê sêndi sa sêmoa maten jali. ¹⁶ Embe tapac polom ma takêñ polom ñamataña êndêñ Anôtô, go polom samucgen êtu ênê amboac tonañ. Ma embe ka ñawakac êtu Anôtônê, go ka ñalaka êtu ênê amboac tonañ.

¹⁷ Katêkwianô ñalaka ñagêdô Anôtô kêsapu su ma jakêkôc katêkwibôm ñalaka jagêjam jaba. Amac lau samuc atôm katêkwibôm ñalaka tec galoc awê kain ñalêsi, tañ katêkwianô ñawakac kêkêñ nan. ¹⁸ Amboac tonañ otoc taôm sa êndêñ ñalaka, tañ sêsapu su nan atom. Embe otoc taôm sa, go taêm ênam taôm gebe aôm gôlôm ñawakac atom, ñawakac gêlôm aôm.

¹⁹ Moae ôsôm gebe “Sêsapu ñalaka tônê su gebe sênam jaba aê jajô.” ²⁰ Biñjanô, êsêac sêkêñ gêwin atom, tec sêsapu êsêac su. Ma aôm kôkêñ gêwin, tec kôkô êsêac maleñ. Amboac tonañ taêm ênam biñ otoc taôm saña atom, ôtêc taôm. ²¹ Anôtô embe taê labu ka tau ñalaka atom, oc taê labu aôm atom amboac tonanjen. ²² Amboac tonañ matam êsap Anôtônê moasiñ to nê ñajaña. Êsêac tañ têtú sec nan, têtáp ñajaña sa. Mago aôm kôtap moasiñ sa. Embe ômoa ênê moasiñ ñalêlôm, oc

êmoasiŋ aôm. Embe masi, oc êsapu aôm su amboac tonan. ²³ Ma lau Israel embe sêwi nêŋ sêkêŋ gêwiŋ atomŋa siŋ, Anôtô oc êkêŋ êsêac nasêkô maleŋ tau êtiam. ²⁴ Amac lau samuc atôm katêkwibôm ŋalaka, taŋ sêsapu su ma sêjam jaba amac api katêkwianô, naŋ kêtû amacnêm ŋamôkê kwananŋeŋ atom. Ma Anôtô embe êkêŋ katêkwianô tau ŋalaka tonan, taŋ kêsapu su naŋ, sêmu sêndêŋ taunŋ ŋamôkê, oc êŋgôm ŋagaô êlêlêc.

Anôtô taê walô lau samob

²⁵ O lasitêwaac, aê gabe amac anam kauc biŋ ŋalêlômŋa tonec atom, gebe akêli taôm êtu taôm nêm kaucŋa atom. Biŋ amboac tonec gebe Israelnêŋ ŋagêdo nêŋ ŋalêlôm ŋajaŋa kêsa ênêc e lau samuc samob tomalageŋ sêsô Anôtônê gamêŋ sêna su acgom, ²⁶ go Anôtô ênam Israel samob kêsi amboac tonan, kêtôm teto gêc gebe

“Kêsiwaga oc mênêsa aŋga Sion
ma ênam Jakobnê geo ôkwi.

²⁷ Êndêŋ taŋ jakôc êsêacnêŋ sec su naŋ,
jamoatiŋ ŋoc poac tonec êndêŋ êsêac.”

²⁸ Lau Israel sêkôc ŋawae ŋajam sa atom, tec têtû Anôtônê ŋacjo kêtû amacŋa. Mago Anôtô kêjaliŋ êsêac sa su, tec têtû ênê lau têtac gêwiŋ êsêacŋa kêtû abeŋiŋa. ²⁹ Biŋ tonec kêtû tônŋ gebe Anôtô ênam nê moasiŋ to kalem ôkwi atom. ³⁰ Gêmunŋeŋ amac lau samuc taŋempêc gêdêŋ Anôtô, ma galoc lau Israel nêŋ taŋeŋpêc tec kêkêŋ Anôtô taê walô amac.

³¹ Êsêac amboac tonan. Galoc êsêac taŋeŋpêc kêtû Anôtô taê walô amacŋa ma êsêacnêŋ taŋeŋpêc oc êkêŋ Anôtô taê walô êsêac ôwiŋ amboac tonanŋeŋ,

³² gebe Anôtô kékêñ tañeñpêc kékônin ñamalac samob tòn, gebe taê walô êsêac samobña.

³³ Ojae, Anôtô en ñac moasin tolêlôm-tolêlômgoc. Kauc mêtêña to kauc êjala gêñña ñamsêga en goc. Asa oc êwa ênê mêtôc ñam sa, ma asa oc êkip ênê lêñ ñam sa.

³⁴ “Asa kêjala Apômtaunê taê gêjam ma asa kêtú ênê ñac-êwa-bin-sawaga.

³⁵ Me asa kékêñ gêñ teñ gêdêñ en kwananjen, tec galoc gebe êkôc nê gêñ ñagêjô.”

³⁶ En kékêñ to kêpuc gêñ samob tòn gêmoa ma gêñ samob tonan ñai kepen enjen. Ñawasi êndêñ en enden tònjen. Binñanô.

12

Tasa nêñ lêñ toKillsigen

¹ O lasitêwaac, aê jalêñ bin amac êtu Anôtônê taê walôña gebe akêñ ôlim êtu da mata jali to dabun êndêñ Anôtô naêlic ênac mataanô ñajam. Amacnêñ sakin tokauc ñajam tau tonan. ² Asa nêñ lêñ atôm lau nom tonecña nêñ atom. Anam taôm ôkwi e nêñ ñalêlôm êtu wakuc gebe nêñ kauc êsa êpi Anôtônê bin, tañ gebe êngôm ñanô êsaña nan, e ajala gêñ ñajam to gêñ, tañ gêjac Anôtô mataanô ñajamña nan, ma gêñ tañ Anôtô gêjac dabin.

³ Anôtô kékêñ moasin gêdêñ aê, tec jasôm êndêñ amac samob êndêñ-êndênjen gebe Akêli taôm êlêlêc su atom. Taêm ênam nêñ gêñ ñañênjen êtôm nêñ akêñ gêwin ñadôn, tañ Anôtô gêjac sam gêdêñ amac gêdêñ-gêdênjen nan. ⁴ Aêac ôlin ñagêñlêlôm taêsam gêc kêtômgen ma ôlin ñagêñ tonan samob

sêwê kain̄ kôm gêdêñ-gêdêñgeñ nan̄. ⁵ Ma aêac amboac tonan̄. Aêac lau taêsam, mago Kilisi gêbiñ aêac tôñ tatu ôli tagen̄, mago ôli tagen̄ tau ñagêñlêlôm gêdêñ-gêdêñgeñ. ⁶ Anôtô kêmoasiñ aêae ña moasiñ tokaiñ-tokaiñ. Embe tatap moasiñ daoc biñ lasêña sa, go tanam kôm tau êtôm nêñ takêñ gêwiñ ñadôn̄. ⁷ Embe tatap moasiñ sakiñña sa, go tanam sakiñ. Embe tatap moasiñ tandôn̄ lauña sa, go tandôn̄ lau. ⁸ Ñac teñ embe êiêñ biñ lau, go êngôm ñapep. Teñ embe êkêñ to ênac sam gêñ êndêñ lau, go êngôm tonê ñalêlôm maken̄geñ. Teñ embe êtu gejobwaga, go ejop nê gêñ topalêgeñ. Teñ embe taê wald lau, go êngôm totêtac wapigen̄.

Lau buña nêñ lêñ ñagôlin̄

⁹ Têmtac êwiñ taôm totêmtac maken̄geñ. Akêñ kisa êndêñ sec ma asap ñajam tôñ. ¹⁰ Têmtac êwiñ taôm lasitêwana êmbiñ amac tôñ ma atoc taôm sa êjô taugen̄. ¹¹ Anam nêñ kôm samob ñadôb, anam tokam-tokam atom. Ñalau êkac amac ñanôgeñ, ec anam sakiñ êndêñ Apômtau. ¹² Akêñ matem to têmtac ñajamgeñ. Aôc gêñwapac totêmtac êpa sugen̄, ma aten̄ mec ansiñ sugen̄. ¹³ Anôtônê lau embe sêpô lêna tauñ, go anam êsêac sa. An̄gôm ja lau topalêgeñ.

¹⁴ Anam mec lau, tañ sêjanda amac nan̄, apuc boa êsêac atom, anam mecgeñ. ¹⁵ Têmtac ñajam awiñ lau, tañ têtac ñajam nan̄, ma atan̄ awiñ lau, tañ têtan̄ nan̄. ¹⁶ Taêm ênam nêñ gêñ êpi tagen̄ awiñ taôm ñajamgeñ. Taêm ênam gêñ towaegen̄ atom, ansuñ taôm êndêñ lau ñaôma êwiñ. Akêli taôm êtu nêñ kaucña atom. ¹⁷ Akêñ sec êjô sec atom. Gêñ tañ ñamalac samob sêlic ñajam nan̄,

taêm ênam ñapep. ¹⁸ Amac taôm ênsaê, embe alic êtôm, go amoa awinj lau samob tobiñmalôgeñ. ¹⁹ O lauace, taôm akac kamocgôc atom. Alinj su êndên Anôtônê têtac ñandanê êna êtôm teto gêc gebe “Aê oc jakac kamocgôc to jakên ñagêjô. Apômtaunê binj tau tonan.” ²⁰ Mago “embe mo êjô nê m soño-soño, nan ôkên enj êniñ ma embe bu êjô enj, nan ôkên enj ênôm. Ôngôm amboac tonan, ec enj maja sinj tagen.” ²¹ Sec êku aôm tulu atom, ôkên ñajam êku sec tulu.

13

Tañem wamu endenj gôliñwaga

¹ Lau samob sêsô nêñ gôliñwaga ñalabu, gebe gôliñwaga taunj sêkên taunj atom, Anôtô kêkênj êsêac. Anôtô kêtú gôliñwaga, tañ sêmoa nanj, nêñ ñamôkê. ² Amboac tonan ñac tenj embe ensenj gôliñwaganênj binj, oc êkô Anôtônê ñagôliñ auc. Ma êsêac, tañ sêkô ñagôliñ auc nanj, têtac Anôtônê mêtôc sa. ³ Lau tañ sêsa nêñ lênj ñajam nanj, têtêc gôliñwaga atom, lau tañ sêgôm sec nanjenj, tec oc têtêc. Aôm embe têtac êwiñ gebe ôtêc gôliñwaga atom, nanj ôngôm nê m gêñ ñajamgenj, go gôliñwaga awa êêc aôm. ⁴ Ñac tau kêtú Anôtônê sakiñwaga, gebe ejop aôm ômoa ñajamña. Embe ôngôm sec, oc ôtêc taôm, gebe enj gêc nê sinj ñaômagenj atom. Enj kêtú Anôtônê sakiñwaga ma gêgôm ênê têtac ñandanj ñanô kêsa kêpi ñac, tañ gêgôm sec nanj. ⁵ Amboac tonan asô gôliñwaga ñalabumanj, tagenj asô ñalabu êtu atêc Anôtônê têtac ñandanjenjenj atom, asô ñalabu êtu nê m ñalêlôm êkac amacña êwiñ. ⁶ Kêtú tonanña akênj takis êndênj gôliñwaga gebe sêjam kôm tonan tec têtú Anôtônê sakiñwaga. ⁷ Launênj tôp, tañ gêc

amacña nan anac. Akêñ takis êndêñ ñac takisña to anam ôli gôlinwaganêñ takis ñagêdô amboac tonañ. Asô nêñ laumata ñalabu to atoc lau towaen sa.

Bij têtac gêwiñ launja

⁸ Ajop taôm gebe anğôm tốp atom. Tốp tagen tonec ênêc amacña gebe akêñ têtac gêwiñ elom tau. Ñac tañ têtac gêwiñ nê lau jaban en nan, gêgôm biñsu ñanô kêsa. ⁹ Biñsu tonec ñai gebe “Ôngôm gêñ mockaiño to mockaiñña atom, ônac ñamalac êndu atom, ônam gengeñ atom, matam katu gêñ atom,” to biñsu ñalô ñagêdô samob, nan ñalô tonec kêkatoñ sa gebe “Têtac êwiñ nêñ lau wacbañ aôm amboac têtac gêwiñ taôm.” ¹⁰ Ñac tañ têtac gêwiñ nê lau jaban enña nan, êngôm êsêac sec atom. Amboac tonañ embe têtac êwiñ lau, go danğôm biñsu samob ñanô êsa.

Kilisinê bec kédabiñ

¹¹ Anğôm gen tonañ gebe ajala noc taugac. Aêc bêc kêtôm, galoc noc andi saña mênkêsagac. Gêdêñ tañ takôc takêñ gêwiñ sa nan, Anôtônê moasiñ ênam aêac kêsiña gêc ñasawa ec baliñ mago galoc mênkêdabiñgac. ¹² Gêbêcauc gêbacné ma gelenmatagac. Amboac tonañ takwalec kolen ñakesecña su ma daja laukasap ñawêña sa. ¹³ Aêc tasa nêñ lêñ ñapep amboac lau, tañ sêsêlêñ gêdêñ ocsalôgen nan. Taniñ lasamboa atom to tanôm anaboa atom, danğôm gêñ mockaiño to mockaiñña atom ma mateñ danğucboa atom, takêñ kisa êndêñ lau to tanam lêmuñ êsêacboa atom. ¹⁴ Asô Apômtau Jesu Kilisi sa êtu nêñ ñakwê ma amoasiñ ôlim ñapep, tagen ajop taôm êndêñ têtac ñakalac.

14

Amêtôc lasitêwai atom

¹ Nac tenj embe êkêñ êwiñ lêna-lêna, nañ akôc enj sa êwiñ amac, mago alênsônj enj ña biñ tokainj-tokainj atom. ² Nac tañ kékêñ gêwiñ ñajaña nañ, tec genj gwada to gêñ samob. Tagenj ñac, tañ kékêñ gêwiñ lêna-lêna nañ, genj genj gagagenj. ³ Nac tañ genj gwada nañ, êmbu ñac, tañ gedec gwada nañ atom. Ma ñac, tañ genj gêñ gagagenj nañ, êmêtôc ñac, tañ genj gêñ ñagêdô samob nañ atom, gebe Anôtô kékôc enj sêñac. ⁴ Aôm asa, tec gobe ômêtôc ñac tenj nê sakinjwaganê biñ. Enj tau nê Natau oc êjac enj sa êkô, me êkêñ enj êku sa. Enj oc êkô gebe ênê Natau ñajaña gêmoa, tec oc êjac enj sa êkôgenj.

⁵ Nac tenj ketoc bêc tenj sa kêlêlêc ñagêdô su, ma ñac tenj ketoc bêc samob sa kêtôm taugenj. Agêc lulugenj sêkêñ êwiñ nêñ biñ tau ma sêsap tôñmanj. ⁶ Nac tañ ketoc bêc ñagêdô sa nañ, gêgôm kêtû Apômtau ña, ma ñac, tañ genj gêñ ñagêdô samob nañ, gêgôm kêtû Apômtauña, gebe gêjam danje gêdêñ Anôtô gêwiñ. Ma ñac, tañ genj gêñ ñagêdô samob atom nañ, genj gêñ atom kêtû Apômtauña ma gêjam danje Anôtô, ⁷ gebe aêacnêñ tenj gêmoa mata jali kêtû tauñagenj atom, ma tenj gêmac êndu kêtû tauña atom amboac tonanjenj. ⁸ Aêac embe tamoa matenj jali, go tamoa êtu Apômtauña, ma embe tamac êndu, go tamac êndu êtu Apômtauña. Amboac tonanj tamoa matenj jali me tamac êndu, oc tatu Apômtaunê gêñgenj. ⁹ Kêtû biñ amboac tonanña Kilisi gêmac êndu to gêmoa mata jali gebe êtu ñacmatê to lau matenj jali nêñ Apômtau.

¹⁰ Aôm kômêtôc lasimnê biñ kêtû asagenña. Ma aôm tenj tonec gôbu lasim kêtû asagenña, gebe aêac samob oc takô Anôtônê lêpônj ñanêmña, ¹¹ êtôm teto gêc gebe

“Apômtau kêsôm gebe Aê tec gêngônj matoc jali biñjanô.

Amboac tonanj ñamalac samob sêpônj aenduc êndênj aê,

ma awenj samob êôc aê Anôtô.”

¹² Amboac tonanj aêac samob tonec oc dawa taunj nêj lêtj ñam sa êndênjêndênjenj êndênj Anôtô.

Talênsônj lasitêwai atom

¹³ Amboac tonanj tamêtôc lasitêwai êtiam atom, ma asôm êtu tôj gebe êlênsônj to atim nê m lasitêwai êtiam atom amboac tonanj. ¹⁴ Apômtau Jesu gêbiñ aê tôj, tec galic ma kajala kêtû tôj gebe gêj tonanj ñai samob ñatenj tau sec atom. Ma ñac tenj embe taê ênam gêj tenj gebe sec, oc êtu sec êndênj enj.

¹⁵ Aôm embe ôniñ gêj, tanj êlênsônj lasimnê ñalêlôm nanj, oc ôsa nê m lêtj totêmtac gêwiñjenj êtiam atom. Kilisi gêmac êndu kêtû lasimña, tec onsenj enj su ña nê m gêj taniñja atom. ¹⁶ Amboac tonanj ajop nê m gêj ñajam gebe lau sêsôm biñ alôb-alôb êpi atom.

¹⁷ Anôtônê gamênj ñam kêsêp sêniñ to sênôm gêñja atom. Ñam tau tonec gebe Ñalau Dabuñ kêkêj biñgêdênj to biñmalô ma têtac ñajam mênghêjam auc.

¹⁸ Ñac tanj ênam sakinj Kilisi ña lêtj amboac tonanj, ênac Anôtô mataanô ñajam to ñamalac tetoc enj sa. ¹⁹ Amboac tonanj tapeñ biñ, tanj êmboa biñmalô sa to biñ, tanj ênam aêac sa gebe tapuc lasitêwai tôj. ²⁰ Onsenj Anôtônê kôm su ña gêj taniñja atom. Gêj samob ñajamgenj, mago nê m gêj taniñja embe

êlênsônḡ ḡac teḡ nê ḡalêlôm, naḡ ôwi siḡ ma ôlic amboac ḡêḡ sec. ²¹ Lasim embe êlic aôm ôniḡ bôc me ônôm wain me ḡêḡ teḡ e êlênsônḡ ênê ḡalêlôm naḡ, ondec ênêcḡa, go ḡajam. ²² Biḡ taḡ aôm kôkêḡ ḡêwiḡ naḡ, ênêc aôm to Anôtôḡageḡ. Aê aoc êôc ḡac, taḡ kêsaê nê lêḡ e ḡêlic kêtôm ma kêsa lêḡ tau tonê ḡalêlôm makenḡeḡ. ²³ Mago ḡac teḡ embe êniḡ ḡêḡ totêtac lulugeḡ, oc Anôtô êmêtôc eḡ, gebe ḡêḡôm ḡêḡ tau tonê kêkêḡ ḡêwiḡgeḡ atom. ḡêḡ samob, taḡ ḡam jakêseḡ takêḡ ḡêwiḡ atom naḡ tau sec.

15

Tamoasiḡ taunḡeḡ atom, tamoasiḡ lau meḡbaḡ aêacḡa êwiḡ

¹ Kôm teḡ ḡêḡac aêac lau, taḡ takêḡ ḡêwiḡ ḡajaja naḡ, ḡawae gebe tamoasiḡ taunḡeḡ atom, daôc lau palê-palê nêḡ ḡêḡwapac dawinḡmaḡ. ² Aêac samob êndêḡ-êndêḡgeḡ tamoasiḡ lau mêḡbaḡ aêac gebe damboa êsêac sa e sêmoa ḡajam, ³ gebe Kilisi kêmoasiḡ tau atom amboac tonanḡeḡ, kêtôm teto ḡêc gebe “Lau taḡ sêmbu aôm naḡ, nêḡ biḡ sêmbuḡa mênkêpi aêgeḡ.” ⁴ Biḡ samob, taḡ ḡêmuḡgeḡ teto naḡ, teto gebe êndôḡ aêacḡa, gebe daôc ḡêḡwapac totêntac êpa sugenḡ ma biḡ, taḡ teto ḡêc naḡ, êpuc aêac tôḡ e êkêḡ aêac takêḡ matenḡ Anôtô. ⁵ Anôtô taḡ kêpuc amac tôḡ aôc ḡêḡwapac totêmtac kêpa sugenḡ ma amoa totêmtac malôgeḡ naḡ, êkêḡ amac taêm ênam nêḡ biḡ êpi tageḡ andanḡuc Kilisi Jesu nê Iêḡgeḡ, ⁶ gebe amac samob têtmtac tageḡ atoc aêacnêḡ Apômtau Jesu Kilisi Tama Anôtô sa ḡa awem tageḡ.

Nawae najam gêjac lau Juda to lau samuc nawae kêtômgenj

⁷ Amboac tonan akôc taôm sa êtôm Kilisi tau kékôc amac sa, gebe anjôm Anôtônê nawasi êsa.

⁸ Aê jasôm ñoc binj tonec gebe Kilisi gêmênj kêtû lau Juda nênj sakinwaga gebe êwaka Anôtô sa, gebe enj ñac binjanôña ma ênjôm binj, tanj Anôtô gêjac mata gêdênj êsêac abenji nanj, êtu anô. ⁹ Ma enj gêmênj kêtû sakinwaga gebe lau samuc tetoc Anôtô sa êtu taê walô êsêacña. Kêtôm teto gêc gebe

“Amboac tonan aê aoc êôc aôm jamoa lau samuc ñalêlôm,

ma janja wê êpi nênj ñaê.”

¹⁰ Ma kêsôm binj tenj gêwinj gebe

“Amac lau samuc têmtac najam êsa awinj ênê lau.”

¹¹ Ma binj tenj gêc gebe

“Amac lau samuc samob alambinj Apômtau, ma tenterlatu samob sêlanem enj.”

¹² Ma Jesaia kêsôm nê binj tonec gebe

“Isainê ñawakac oc êlêc sa, ma ñac, tanj mênjêsa nanj, oc ênam gôlinj lau samuc, ma lau samuc oc sêkênj materj enj.”

¹³ Anôtô tanj kêtû aêac takênj materj ñamôkê nanj, êkênj amac akênj êwinj najanja e têmtac najam to binjalô ênam amac auc samucgenj, gebe Nalau Dabunj êpuc amac tônj ma akênj matem anac ñawaegenj.

Paulu têmtac najam kêtû nê kôm jaenwagaña

¹⁴ O ñoc lasitêwaac, aê kajaja kêtû tônj gebe gabêjam gêjam nênj ñalêlôm auc ma ajala gênj samob tomalagenj ma atôm gebe alênj binj taôm najênjenj. ¹⁵ Mago kato binj tonan ñalô ñagêdô

ec najaŋa gêdêŋ amac, gebe japuc nêŋ ŋalêlôm tônia taêm ênam biŋ tau êtiam. Aê kato ŋalô tau gebe Anôtô kêkêŋ moasiŋ gêdêŋ aê, ¹⁶ ma kêkêŋ aê katu Kilisi Jesu nê sakiŋwaga gebe janam kôm êpi lau samuc amboac dabuŋwaga teŋ, taŋ gêjam Anôtônê ŋawae ŋajam ŋasakiŋ dabuŋ gebe Nalau Dabuŋ êkalem lau samuc têtû Anôtônê gêŋ e têtû da dabuŋ ênac Anôtô mataanô ŋajamŋa. ¹⁷ Kilisi Jesu gêbiŋ aê tônia, tec ôlic kêpi kêtû kômŋa gebe gajam kêtû Anôtôŋa. ¹⁸ Aê katêc tauc, tec jasôm biŋ teŋ atom, biŋ tagen, taŋ Kilisi kêkêŋ gebe jaŋgôm e lau samuc taŋen wamu Anôtô naŋ. Aê gajam kôm tau ŋa biŋ to lêŋ. ¹⁹ Kilisi kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ aê, tec gagôm gêŋtalô to gêŋsêga, ma Nalau Dabuŋ kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ aê amboac tonan, tec gajam mêtê Kilisinê ŋawae ŋajam tomalagen gajac m aŋga Jerusalem ma gajam e gaô lasê lluriki. ²⁰ Aê têtac gêwiŋ gebe jasôm ŋawae ŋajam lasê êndêŋ lau taŋenŋuŋ samuc Kilisinê ŋaêŋa. Aê gabe jau ŋoc demboŋ ênsac lau teŋ nêŋ alê mata atom. ²¹ Kêtôm teto gêc gebe

“Lau taŋ sêŋô en ŋawae atom naŋ, oc sêlic en, ma lau taŋenŋuŋ samuc naŋ, oc sêjala en.”

Paulu gebe êna Rom

²² Kôm tonan kêkô aê auc ŋapan, tec gadêŋ amac gêwac atom. ²³ Kêtôm jalagen gajam aoc su gabe jandêŋ amac jawac, ma galoc gajac dabiŋ ŋoc kôm aŋga gamêŋ tonec sugac. ²⁴ Amboac tonan taêc kêka gebe jalic amac êndêŋ wacjasa amacnêŋ gamêŋ êndêŋ taŋ gabe jana Spania naŋ. Aê jatu samuc amac ŋasawa dambê su acgom, go jakêŋ matoc gebe akêŋ aê jana gamêŋ ônê. ²⁵ Galoc

tonecgeŋ aê kasêlêŋ kapeŋ Jerusalem gebe nanjanam sakinj Anôtônê lau anġa tônê. ²⁶ Gôlôac dabuŋ Makedonia to Akaija sêmasaŋ kêtutônġe gebe sêkêŋ da ênam Anôtônê lau anġa Jerusalem nêŋ lau ŋalêlôm sawa sa. ²⁷ Êsêac taunġ sêmasaŋ kêtutônġe ma sêgôm jagêdêŋ gebe lau Jerusalemġa nêŋ tốp gêc êsêacġa, gebe lau samuc sêwê kainġ lau Jerusalemġa nêŋ moasiŋ ŋalêlômġa, tec gêjac lau samuc ŋawae gebe sênam lau Jerusalem ŋa sa ŋa moasiŋ olinġa. ²⁸ Aê jakêŋ ŋanô, taŋ êsêac sejoŋ sa nanġ, êsêp lau Jerusalemġa lemeŋ to janac dabiŋ kôm tau su acgom, go jandi jasa nêŋ gamêŋŋageŋ jana Spania. ²⁹ Aê kajalagac, embe jandêŋ amac jawac, oc jawac to Kilisinê mec tolêlôm-tolêlôm.

³⁰ O lasitêwaac, aê jateŋ amac êtu aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi to êtu Ŋalau Dabuŋ nê têtac gêwiŋ aêacġa, gebe anac siŋ awiŋ aê ma atêŋ mec êndêŋ Anôtô êtu aêŋa. ³¹ Ateŋ gebe ênam aê kêsi êndêŋ lau sêkêŋ-gêwiŋatomwaga, taŋ semoa Judaia nanġ, to Anôtônê lau sêlic ŋoc sakinġ, taŋ janam anġa Jerusalem nanġ, ênac mateŋanô ŋajam. ³² Go Anôtô embe êlôc sa, go jandêŋ amac jawac totêtac ŋajamgeŋ ma jasê aoc su jaŋgônġ jawiŋ amac. ³³ Biŋmalô ŋamôkê Anôtô êwiŋ amac samob. Biŋŋanô.

16

Paulu awa gêjac lau Romġa

¹ Aê jakêŋ lasiŋio Poibe, taŋ gêjam sakinġ gôlôac dabuŋ Kenkreana gêmoa, nê ŋawae êndêŋ amac. ² Akôc eŋ sa êtôm Anôtônê launêŋ mêtê êtu Apômtaunê ŋaêŋa. Eŋ embe êpô lêna tau êtu nê kôm

me gêñ tenña, nañ anam en sa gebe awê tonañ gêjam lau taésam sa ma gêjam aê sa gêwiñ.

³ Aê aoc gêjac Priska agêc Akwila, tañ sêjam Kilisi Jesu nê kôm sêwiñ en nañ. ⁴ Êsêagêc tec sêjac môkê taun kêtú aêña. Mago aê taucgen gajam danje êsêagêc atom, gôlôac dabun anga lau samuc nêñ samob sêjam danje êsêagêc sêwiñ. ⁵ Aê aoc gêjac gôlôac dabun, tañ sêkac sa sêmoa agêcnêñ andu nañ, amboac tonanjen. Aê aoc gêjac ñoc ñac Epainete. Ñac tau kêtú lau sêkêñ gêwiñ Kilisiña nêñ ñamêc anga Asia ñagamêñ. ⁶ Aê aoc gêjac Maria. En gim tau su kêtú amacña. ⁷ Aê aoc gêjac Androniki agêc Junia. Êsêagêc Juda têtôm aê ma sêngôn kapoacwalô sêwiñ aê. Aposolo sêjala êsêagêc kêtú tôn su, ma agêc têtú Kilisinê lau sêmun aê. ⁸ Aê aoc gêjac ñoc ñac Ampliata, tañ Apômtau gêbiñ aêagêc tôn nañ. ⁹ Aê aoc gêjac Urbana. En gêjam Kilisinê kôm gêwiñ aêac. Ma aoc gêjac ñoc ñac Staku gêwiñ. ¹⁰ Aê aoc gêjac Apele, tañ kêsap Kllisi tôn ñañênjen nañ. Aê aoc gêjac Aristobulunê gôlôac. ¹¹ Aê aoc gêjac Herodion, tañ aêagêcma ñam tagen. Aê aoc gêjac êsêac, tañ Apômtau gêbiñ êsêac tôn anga Narikisinê gôlôac. ¹² Aê aoc gêjac awêlagêc Trupaina agêc Truposa. Êsêagêc sim taun su kêtú Apômtauña. Aê aoc gêjac Persida. En awê ñajam ma gim tau su ñanôgen kêtú Apômtauña. ¹³ Aê aoc gêjac Rupu, tañ Apômtau kêjalij en sa nañ, agêc en têna, tañ kêtú aê tinoc gêwiñ nañ. ¹⁴ Aê aoc gêjac Asunkriti agêc Plagon ma Herme agêc Patroba ma Herma to lasitêwai, tañ sêmoa sêwiñ êsêac nañ. ¹⁵ Aê aoc gêjac Pilologo agêc Julia ma Nerea agêc luo ma Olumpa to Anôtônê lau samob, tañ sêmoa sêwiñ

êsêac nañ. ¹⁶ Aê moalêc taôm to akôc taôm sa êtôm Anôtônê launêñ mêtê. Kilisinê gôlôac samob awenñ gêjac amac.

¹⁷ O lasitêwaac, aê jalêñ biñ amac gebe Ajop taôm êndêñ êsêac, tañ sêwa gôlôac êkôc to sêlênsôn biñ takêñ gêwiñña, tañ amac añô to akôc sa nañ. Añgamiñ taôm êndêñ êsêac. ¹⁸ Lau tonañ ñai sêjam sakiñ aêacnêñ Apômtau Jesu Kilisi atom, sêjam sakiñ taunñ têtacwalôgenñ. Êsêac sêsôm biñ malô-malô to biñ ñalêsi ñajam ma sêsau lau, tañ sêmoa totêntac makengeñ ma taêñ gêjam biñ sec teñ atom nañ, nêñ ñalêlôm. ¹⁹ Amac tañem wamu Anôtônê biñ ñawae kêsa gêjam gamêñ samob auc su, tec aê têtac ñajam kêtû amacña. Aê gabe nêñ kauc êsa êpi geñ ñajam to anac jaê gêñ sec, ²⁰ Aêacnêñ biñmalô ñamôkê Anôtô êkêñ Sadañ êso emkaiñ ñalabu ma ênac eñ popoc sebeñ. Aêacnêñ Apômtau Jesu Kilisi nê moasiñ êndêñ amac.

²¹ Timote tañ gêjam kôm gêwiñ aê nañ, awa gêjac amac. Ma Luki agêc Jason ma Sosipatra, tañ aêacma ñam kêsêp tagenñ nañ, awenñ gêjac amac amboac tonanñ. ²² Ñac kêlêpêwaga aê, Terti, Apômtau gêbiñ aê tôn, tec aoc gêjac amac. ²³ Ñai tañ gejob aê to kêkêñ nê andu kêtû gôlôac dabuñ nêñ gamêñ sêkac saña nañ, awa gêjac amac. Erasta tañ gejob malac tau ñakanom nañ, agêc aêac lasiñi Kwarta awenñ gêjac amac amboac tonañ. ²⁴ [Aêacnêñ Apômtau Jesu Kilisi nê moasiñ êndêñ amac samob. Biññanô.]

Paulu keten mec lambiñña

²⁵ Ñawasi êndêñ Anôtô. Eñ kêtôm gebe êngôm amac akêñ êwiñ ñajaña êtôm ñawae ñajam, tañ kakêñ

gêdêñ amac nañ, to êtôm Jesu Kilisi nê jaen ma êtôm biñ, tañ kêsinq tau totêm-totêm gêc lêlômgen e galoc geoc tau lasê nañ. ²⁶ Ma galoc biñ tau kêtû awê gebe Anôtô, tañ gêmoa tengeñ nañ, kêjatu propete gebe teto biñ tau e lau samuc samob sêñô to sêjala ma sêkêñ êwiñ to tañen wamu biñ tau.

²⁷ Anôtô tagen, tañ taugen gêwê kain kauc samob tomôkêgen nañ, nê ñawasi ênêc tengeñ ma tengeñ êtu Jesu Kilisiña. Biññanô.

BIBOLO DABUN
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb